

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tujo državo 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 7.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1911.

Leto XXIV.

Ob Rotšildovi smrti.

Zadnjo soboto je nanagloma, od kapi zadet, umrl na Dunaju baron Albert Rotšild, najbogatejši mož v naši državi. Splošno cenijo njegovo premoženje judovski časopisi (!) na 700 milijonov kron. Kolika je ta svota! nam pojasnjuje mal primer iz našega kmečkega stanu. Leta 1907. so imele vse kmečke hranilnice in posojilnice na Kranjskem krog 37 milijonov kron vlog. Če računamo, da je vsega drugega kmečkega denarja na Kranjskem, ki je vložen po raznih mestnih hranilnicah ali posojilnicah, ali zasebno na posodi, še enkrat toliko, imamo še vedno za vse kmečko ljudstvo samo 74 milijonov K. En sam bogat jud ima skoraj desetkrat toliko, kakor vsi kmetje na Kranjskem.

Predniki Rotšildove družine so bili pred 150 leti še zamazani judovski kramarji v Frankfurtu. Danes so pa Rotšildi baroni, ki stanujejo v najlepših palačah in imajo vsled svojega ogromnega bogastva tudi velikansko moč na evropske države. Rotšildova rodbina ima sedaj v Frankfurtu, v Londonu, v Parizu in na Dunaju bogate banke. Vsaka teh bank je sama zase; vsak Rotšild ima zase svoje premoženje; seveda so pa trgovsko vsi zvezani med seboj in se podpirajo pri raznih podjetjih in kupčijah. Premoženje vseh Rotšildov obsega več milijard. Obrt in trgovina je odvisna od njih; države so pri svojih posojilih navezane nanje.

Tako premoženje se ne da pridobiti samo s pridnostjo in poštenostjo. Tudi Rotšildovega se drži mnogo solz in pomanjkanja, mnogo pa tudi najzvitije lakomnosti. Leta 1743. se je rodil v Frankfurtu Amšel Rotšild, ki je ute-

meljil bogastvo svoje rodbine. Skopi deželni grof hesenkaselski Viljem IX., katerega podložnik je bil Amšel Rotšild, si je pridobil več milijonov s tem, da je prodajal svoje ljudi za vojake na Angleško. Amšel je bil znan ž njim, ker mu je prodajal razne dragocene starine. Dosegel je, da ga je grof postavil za nekakšnega upravitelja svojega premoženja, ki ga je imel naloženega v Londonu, in da je nazadnje ves svoj denar vložil v banko, ki jo je tam ustanovil Amšelov sin Natan. S tem denarjem sta oče in sin zvito trgovala in se tako zelo obogatila.

Največ je prisleparil Rotšild ob Napoleonovi bitki pri Waterloo dne 18. junija 1815, ko so združeni Angleži in Nemci Napoleona končno popolnoma premagali. Amšelov sin Natan je zasledoval v Belgiji celo vojsko in je imel obenem pripravljene vozove do Ostende, odkoder se po morju vozijo na Angleško. Ko je Natan videl, da bo Napoleon gotovo tepen, se je bliskoma odpeljal v Ostende. Morje je bilo nemirno; dobil je pa za drag denar brodarja, ki ga je na razburkanih valovih srečno prepeljal na Angleško. Uradna poročila o angleški zmagi so prišla šele 24 ur kasneje. Zviti Natan je med Angleži jel trositi lažnjivo novico, da je Napoleon Angleže premagal. Na borzi, kjer se prodajajo vrednostni papirji, je to seveda strašno vplivalo. Državne zadolžnice in tudi drugi papirji so silno padli, ker je vsak izkušal jih prodati, četudi za zelo nizko ceno v strahu, da vsled izmišljene Napoleonove zmage ne izgube sploh svoje vrednosti. Natan je kupoval in kupoval; ves denar, kar ga je imel na razpolago, je porabil za te kupčije. Drugi dan pride uradna novica, da so Angleži zmagali in da je Napoleon za vselej brez moči. Jasno je, da je vsled tega vrednost an-

gleških vrednostnih papirjev silno poskočila. Natan Rotšild je prejšnji dan ceno nakupljene papirje drago prodal in nekaj milijonov spravil s tem v svoj žep. Angleži in Nemci so prelivali svojo kri proti Napoleonu; največ dobička iz njihove zmage je pa odnesla Rotšildova družina.

Natanov brat Salomon je prišel leta 1816. na Dunaj in začel svojo banko. Že leta 1820. je posodil državi na drage obresti 20.800.000 gld. Neizmerljiv dobičkov si je pridobil s severno in južno železnico. Leta 1873. je ob groznem polomu takorekoč izmed vseh bančnih podjetij ostal samo Rotšild, okoristivši se na škodo tisočev in tisočev drugih. S svojim denarjem je dosegel baronski stan, je dobil vstop na dvor, je imel v odvisnosti avstrijske vlade, ker so bili finančni ministri skoraj do zadnjih let navezani nanj. Zadnja leta šele so se razmere nekoliko izboljšale, ko je poštna hranilnica brez Rotšildovega vodstva spravila pod streho državna posojila. Rotšild pa ima med judi v naši državi več tovarišev milijonarjev. Brez njega bi ne bili prišli do svojega bogastva.

Nikjer se pa vpliv Rotšildov in drugih bogatih judov ne kaže tako pogubno, kakor v javnem mnenju. Vse veliko časopisje je v judovskih rokah. Kaj je to zanje, če vložijo nekaj milijonov za to, da časopisi delajo zanje? Brez Rotšilda in njegove judovske čete bi ne bili imeli v Avstriji nikoli tako strupenega liberalstva in tako zagriženega boja proti cerkvi in proti Slovanom. Bogati so Rotšildi, a njihovo in drugih judov bogastvo bo brez pomena, ko vstane iz svoje dremote združeno krščansko ljudstvo!

Novi krošnjaški zakon.

Prebivalstvo kočevskega in črnomeljkega okraja je pridno, trezno in varčno. Ker je pa zemlja po teh krajih le malo rodovitna, se prebivalstvo ne more preživljati s kmetijo, temveč si mora iskati postranskega zaslužka. Zato vidimo, da se je prebivalstvo v teh krajih že zdavnaj oprijelo domače obrti, katera leto za letom na tisoče kron privabi v deželo in omogočuje prebivalstvu vsaj pošteno življenje na rodni zemlji. Po teh okrajih, v deželi »suhe robe« se izdeluje različno orodje, začeni pri zobotrebci, pa do nerodne kadi ali obširne »rajte«, vse, kar je količkah podobnega, kaki posodi ali orodju in to orodje razpečavajo domači ljudje potem po svetu. Na spomlad ni okraja v državi, kjer ne bi srečal našega ribniškega krošnjara s krošnjo na hrbtu. Dobiš ga pa tudi v Nemčiji, Italiji ali pa v Srbiji. To so naši krošnjari in pa tisti, ki gredo na zimo, ko preneha delo na polju, v svet, koder tržijo z južnim sadjem, kanditi in sploh z vsem, kar gre v denar. Krošnjaštvo je bilo nekaj veliko bolj dobičkonosno in tudi veliko bolj prosto kakor je dandanes, ko misli vsak birič, da je njegova prva dolžnost na svetu, preganjati krošnjara in ko si nekateri stanovi obetajo zlatih gradov, ako preženo krošnjarje. Že mnogo let si prizadevajo razne stranke ustvariti zakon, ki bi omejil in polagoma zatrl krošnjaštvo. Naša stranka je še vselej pazno čuvala, da naše krošnjarje obvaruje posebne škode, da reši, kar se še rešiti da. Že leta 1902. je naša stranka z vso silo se potegovala za naše krošnjarje in zlasti pa leta 1906. je dr. Šusteršič dokaj ugodnosti dosegel, le žal, da tisti zakon ni bil potrjen. Spominjamo se še dobro, kako je naša stranka dosegla, da je morala dežela vračati doklade, ki jih je neopravičena pobirala pri krošnjaškem davku.

Tudi sedaj, ko se je v državnem zboru obravnaval krošnjaški zakon, so naši poslanci storili svojo dolžnost, tako v obrtnem odseku poslanca Gostinčar in Demšar, v zbornici je pa dne 10. februarja v razpravi o krošnjaškem zakonu zastopal stališče naših poslancev

poslanec Jaklič.

Visoka zbornica! Za našo stranko krošnjaško vprašanje ni politično ali pa versko, kakor je za mnoge stranke v tej zbornici. Mi to postavlo presojamo samo z gospodarskega stališča. (Tako je!) In ker vidimo, da za naše krošnjarje postava ni slaba, da bodo naši krošnjari na boljšem kakor krošnjari iz drugih krajev, zagovarjamo načrt novega krošnjaškega zakona.

Gospoda moja! Naša stranka je zelo obžalovala, ker krošnjaški zakon z leta 1907. zaradi nove nagodbe z Ogrsko ni bil potrjen. Upamo, da bo imel zakonski načrt, ki je sedaj v razpravi,

boljšo usodo, in da bo navzlic nasprotovanju od mnogih strani, postal zakon. Ta zakonski načrt še ni tak, kakor si ga želi naš krošnjar, pa je vendar boljši kakor stari zakon, boljši s stališča krošnjarjev iz privilegiranih okrajev. Mi bomo glasovali za načrt, kakor ga je izdelal obrtni odsek in ne bomo stavili nobenih novih predlogov, glasovali pa bomo tudi za predlog, katerega sva stavila s tovarišem knezom Auerspergom. Ob tej priliki pa bomo povedali tudi nekaj naših želja, katere naj si vlada zapomni in jih sprejme k izvršnim naredbam krošnjaškega zakona.

Gospodje! Prebivalstvo okrajev, katere zastopamo jaz in še nekateri tovariši, se peča že stoletja s krošnjaštvom. Deloma, kakor v kočevskem okraju, je vzrok revščina, da se morajo baviti s krošnjaštvom. Drugod, n. pr. v ribniškem okraju so pa primorani s krošnjo razpečati izdelke domače obrti, ker to so stvari, recimo razna rešeta in sita, ki se rabijo na vsaki kmetiji, katerih se pa ne dobi v vsaki trgovini. (Res je!)

Visoka zbornica! Prebivalci teh okrajev so dobili že leta 1492. pravico platno in razno leseno orodje, ki so ga izdelovali doma, razpečavati po Hrvaškem in drugih deželah. To pravico jim je pozneje cesarica Marija Terezija potrdila in jim dovolila krošnjariti z izdelki domače obrti. Razume se, da je prebivalstvo teh okrajev le iz potrebe se posluževalo teh pravic in v teku stoletij svoje gospodarstvo uredilo tako, da morejo krošnjariti vsaj en del leta. Pravico krošnjarjenja so si prebivalci teh okrajev po našem zakoniku že priposestvovali in v starem krošnjaškem patentu so naštet v § 17, da imajo nekaj večjih ugodnosti kakor krošnjari po drugih okrajih. (Res je!)

V teku sedanje razprave se je že od mnogih strani povdarjalo, da dela krošjar škodo trgovcem in obrtnikom. Jaz smem trditi, da se te pritožbe ne tičejo naših krošnjarjev, ali pa le v zelo pičli meri. Jaz celo trdim — in tovariši iz kmetskih okrajev mi bodo gotovo pritrdili, — da je naš krošnjar, ki prinese na dom različno gospodarsko orodje in staro popravila, na marsikateri kmetiji dobrodošel gost. (Pritrjevanje.) Krošnjari iz ribniškega okraja so večinoma mali posestniki in kočarji, ki pozimi izdelujejo razno orodje in spomladi, ko obdelajo svoje njivice gredo z doma na tuje, koder od hiše do hiše ponujajo svoje blago in staro orodje popravljajo. Ti krošnjari so prav za prav dobrotniki za marsikateri okraj, ker izdelke domače obrti »iz prve roke« prodajajo in vsekako ceneje prodajajo, kakor bi mogel prekupec. (Pritrjevanje.) Zato naj vlada te krošnjarje blagohotno podpira, ker s podpiranjem tega krošnjaštva, se podpira domača obrt zgoraj omenjenih okrajev in obenem se povzdiguje blagostanje revnih okrajev, da ne bo treba prebivalstvu se izseljevat. Ravno tako kakor drugi krošnjari se

tudi naši pritožujejo zaradi sitnosti, ki jim jih napravljajo razni uradniki in orožniki, dostikrat brez vsakega vzroka. V starem krošnjaškem zakonu ni v § 17. zabeleženo, da smejo naši krošnjari krošnjariti s suho robo, zaradi česar imajo večkrat sitnosti z orožniki. V § 16. načrta novega krošnjaškega zakona je to navedeno, in to bo potem tudi v krošnjaških bukvicah zapisano. Nadalje je po starem zakonu dovoljeno krošnjarjem iz privilegiranih okrajev krošnjariti tudi po obmejnih okrajih. Toda v izvršilnih naredbah ni določeno, katera oblast izda to dovoljenje. Ako pride naš krošnjar v obmejni okraj in da bukvice potrditi, mu jih potrdijo, toda s pristavkom »v obmejnih okrajih ne sme krošnjariti«. Krošnjar se sklicuje na svoje pravice, toda tam ga zavrnejo: Je že prav, ti smeš tudi v obmejnih krajih krošnjariti, toda to ti sme dovoliti le glavarstvo kočevskega okraja, tam mu pa pravijo, da tega dovoljenja izdati ne smejo, ampak glavarstvo obmejnega okraja. Tako ima naš krošnjar pravico krošnjariti tudi v obmejnih okrajih, toda krošnjariti ne sme, ker nobeno glavarstvo natančno ne ve, kdo naj izda dovoljenje. Zato zahtevamo, da bo v novih naredbah jasno povedano, katero glavarstvo naj izda dovoljenje krošnjariti v obmejnih okrajih, ali glavarstvo obmejnega okraja, ali pa naše domače. Dalje je naravnost kruto, da mora krošnjar svoje davke za celo leto naprej plačati, predno krošnjaške bukvice dobi, toda dovolnica velja samo za pol leta in mora krošnjar tri mesece pred potekom dovolnice, prositi za podaljšanje. To je naravnost krivično in vsekako samo gola birokratična nagajivost. Zahtevamo v novih naredbah določbo, da se krošnjarju da dovolnica istočasno kakor krošnjaške bukvice in to za eno leto, kar je edino pravično in pravilno. Krošnjar plača svoje davke za celo leto naprej, naj velja za tisti čas tudi dovolnica. S tem končam svoja izvajanja in želim, da bi bil zakonski načrt sprejet in bi skoraj že stopil v veljavo. (Odobrovanje in ploskanje.)

× × ×

Načrt zakona je bil še tisti večer sprejet. Glasovalo se je tri ure. Ako ga bo vlada predložila cesarju v potrjenje, bo stopil v veljavo šest mesecev po potrjenju. — Ako pa zakon potrjen ne bo, pride zopet v zbornico, kjer bo težko več doseči kakšne izjeme za naše krošnjarje. Močne stranke, zlasti soc. demokratje, potem zastopniki velikih kapitalistov in židovski zastopniki nasprotujejo kaki omejitvi krošnjaštva in zahtevajo, da je krošnjaštvo popolnoma prosto. Nevarnost je, da dobe naši krošnjari še večjo konkurenco, kakor jo imajo sedaj! — Upamo pa, da se vlada ne bo udala pritisku teh strank.

Zlata doba

BREZALKOHOLONA GOSTILNA V LJUBLJANI.

Mnogo je ljudi, ki bi si želeli dobiti kosilo ali večerjo, ne da bi jim bilo treba piti. A v naših navadnih gostilnah takih gostov ne vidijo nič kaj radi, ker pri pijači se zaslužijo.

Iz tega vzroka, da bi gostje ne bili siljeni piti, je na posredovanje društva »Abstinents« sklenil hotel »Union« odpreti brezalkoholni oddelek gostilne. Ta bo v dosedanjih prostorih Krščansko-socialne zveze (vhod iz Frančiškanske ulice).

Odpre se v nedeljo, 19. svečana ob 4. uri popoldne z malo slovesnostjo: nagovorom, deklamacijo in petjem.

Dobivalo se bo: zajutrek, kosilo in večerja — brez alkoholnih pijač. Vedno se bo dobilo mleko, kava, čaj z limono, raznovrstno sadje: jabolka, pomaranče, fige, dateljni, mandeljni, orehi, lešniki, med, puter, jajca in brezalkoholne pijače. — Postrežnina (po starem: »napitnina«) se ne bo sprejemala.

Oni Ljubljancani, ki žele imeti kosilo in večerjo brez pijače, se vabijo, da se priglase kot stalni gostje.

Sploh pa bodi vsem treznim in pametnim ljudem iz mesta in dežele ta gostilna najtopleje priporočena.

Političen pregled

POSTOPANJE NAŠIH POSLANCEV V PRORAČUNSKEM ODESKU. — NOV USPEH.

Dne 7. svečana je zopet imel sejo proračunski odsek. Že prej je imel naš »Slovenski klub« sejo, v kateri se je posvetoval glede svojega postopanja v odseku, v katerem je bila na dnevnem redu predloga o laški fakulteti, zoper katero predlogo je stal naš klub doslej v najodločnejši opoziciji. Umevno je samo po sebi, da je vse obračalo največjo pozornost na to, kaj mislijo ukreniti v tej zadevi naši poslanci.

Kakor je sklenil »Slovenski klub«, tako, v zmislu teh sklepov, sta v odseku govorila naša poslanca zastopnika. Prvi je dobil besedo poslanec Gostinčar, ki je v slovenskem jeziku izjavil, da se je oglasil za stvarne popravke, pa ker so že vsi predgovorniki od lani začetka julija pozabili, kaj so govorili, zato bi bili sedaj njegovi stvarni popravki odveč in jih zato oprošča. Oglasil pa se je k besedi, da govori slovensko in tako dokaže, da smejo avstrijski poslanci v zbornici in v odsekih govoriti v vseh avstrijskih jezikih. To jezikovno ravnopravnost bomo vedno branili.

Dr. Korošec pa je podal važno izjavo v imenu »Slovenskega kluba«. Ovrigel je najprej nasprotno trditve, češ, da so Slovenci načelno nasprotniki vseučiliških teženj avstrijskih Lahov. Kakor že opetovano, izjavlja zopet, da to ni res, ker Slovenci stojimo na stališču, da se mora v Avstriji vsem narodom dati priložnost izobraževati se na lastnih učiliščih. Da pa smo lani ovirali izvršitev laških visokošolskih teženj, smo storili to zaradi vlade, ki je pokazala, da ne zna in neče biti pravična vsem narodom enako, se ne ozira na dejanske potrebe, ampak ker je lani, ko je bila v škripcih, potrebovala zase pomoči glasov enega avstrijskih narodov za ohranjenje vladne večine, pa je zaradi tega hotela ugoditi le temu narodu v njegovih zahtevah, drugim narodom pa je odrekla vsako izpolnitev. Da, še tako daleč je prišlo, da se vlada še zgovarjati ni hotela o naših vseučiliških težnjah. Tako preziranje je moralo izzvati našo najodločnejšo obstrukcijo. Razni ugovori zoper naše zahteve ne morejo veljati, ker niso resnični. Ne samo vprašanje laške fakultete je zrelo, naša vseučiliška vprašanja so tudi že davno dozorela. Kar so že imeli Italijani, to so imeli že tudi Slovenci in mora se jim istotako vrniti popolnoma. Vlada hoče dati Lahom vseučilišče na Dunaju, Lah pa hočejo v Trstu, mi Slovenci odločno protestiramo, da bi prišla laška univerza kdaj v Primorje, ker to je po pretežni večini slovensko. Laška visoka šola spada v laško ozemlje! Naravnost poniževalno je, če misli vlada, da mora ugoditi laškim vseučiliškim zahtevam radi naše zunanje politike! To je čisto natrnanjdržavna zadeva, v katero se nimajo tujci nič mešati! Če hoče vlada, da se izboljšajo razmere, naj skrbi, da zadovolji svoje nezadovoljne narode, Slovence in Hrvate, pa naj se ne ozira na zunanje države. Zelo se moti vlada, če misli, da se bo naše razmerje do Italije izboljšalo, če ustanovi laško univerzo! — To je stališče naših poslancev, je končal dr. Korošec in podal v imenu »Slovenskega kluba« izjavo:

Odločili smo se, da odseku damo priliko nas prepričati, ali hočejo stranke vpoštevati naše vseučiliške težnje ter ž njimiračunati. Predlagati hočem dve resoluciji, ki obsegata ono najmanjše tega, kar mora zahtevati sedaj slovensko in hrvaško prebivalstvo v vseučiliškem vprašanju. Resoluciji sta sledeči:

1. C. kr. vlada se poziva, da prizna popolno veljavnost za vso Avstrijo naukom na zagrebškem vseučilišču, ondi pridobljenim spričevalom in diplomam ter državnim

izpitom pred izpraševalno komisijo v Zagrebu.

2. C. kr. vlada se pozivlja, da brez odloga prične potrebne priprave za ustanovitev posebnega vseučilišča za jugoslovansko prebivalstvo v Avstriji.

Dr. Korošec je ob sklepu še pozval odsek, naj sprejme obe resoluciji in s tem ublaži napetost položaja in vsaj za korak pospeši pomirjenje. Ta izjava je napravila mogočen vtis.

To postopanje naših poslancev v proračunskem odseku je povzročilo v nemškem taboru veliko presenečenje in iznenadenje. Judovski listi seveda in vsenemški rohne sedaj z vso silo po znanih manirah, a drugi trezni in pravični listi pišejo sedaj vse drugače o naših upravičenih zahtevah, o naši S. L. S., ki je prava ljudska stranka, ki umeva važnost zbornice, in da se tudi načelno prizna pravico Jugoslovanom do njih zahtev.

Proračunski odsek je sprejel slovenske, od dr. Korošca stavljene predloge, poleg tega je sklepal o ustanovitvi laškega vseučilišča na Dunaju.

Tako so naši poslanci s svojim pametnim postopanjem in preudarno politiko dosegli velik uspeh in slovensko vseučiliško vprašanje dovedli za velik korak do uresničenja. Medtem ko vlada do sedaj ni hotela niti besedice slišati o slovenskem vseučilišču niti odgovoriti na tozadevna vprašanja, stoji sedaj pred dejstvom, da se bo državni zbor izrekel za naše vseučilišče. In to pomeni za nas Slovence stvar izredne važnosti!

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Veselko Kovač.

(Dalje.)

Šinkovec poleg duhovnika — čudna družba! Ta človek namreč ni imel navade govoriti, kakor se spodobi v poštenih družbi. In tudi danes je govoril tako, da je bilo duhovnika poleg njega kar sram. In to ga je še posebno veselilo.

»Pa menda vendar ne, da bi mladi gospod kaj slabega mislil; ne, ne, le mirni bodite, kajti to stvar sem mislil tako — — —« se je celo norčeval iz duhovnika.

Tako je trajalo Šinkovčevo zlobno govorjenje nekaj časa.

Gospodarju je postajalo sčasoma neprijetno, ali imenitnega gosta se ni upal opozoriti na dostojnost. Toda Kandid se je osokolil in od jeze ves rdeč je skočil pokonci.

»Gospod Šinkovec,« je zavpil samozvestno, »tako govorjenje ni za krščanske ljudi in ob duhovnikovi navzočnosti še celo ne. In če takoj ne obmolknite, vstanem in grem, da bo imel gospod na poti spremniževalca. Potem pa obhajajte krstike brez duhovnika in brez botra — — meni nič mar!«

Med gosti je zašumelo, kar je pomenilo pohvalo odločnemu mladeniču. Celo nekateri izmed tistih, ki so se prej smejali Šinkovčevim neslanostim, so bili veseli, da je Kandid dal Šinkovcu pošteno po zobeh. Prava veselost pa se potem ni več povrnila med družbo. Šinkovec je sedaj molčal nalašč kakor zid, gospodar pa je bil ozlovoljen. Kandid pa tudi ni bil zato, da bi bil spravi pogovor zopet v pravi tir. On ni znal kratkočasiti. Le kadar je šlo za umetno mizarstvo, je bil zgovoren tudi on; o zadnji strelski veselici, o tepežu pretekle nedelje, o prepirih v sosednjih hišah pa si ga zastoj vpraševal.

Med obedom je torej sedaj vladal neprijeten molk. Cmokom je sledila pečenka, na vrsto je prišla divjačina in razne sladke močnate jedi — sijajna pojedina, a nihče je ni bil vesel. In ko so vstali izza mize, so se vsi veselo odahnil. Šinkovec se je hotel takoj odpeljati domov, a gospodar ga je pregovoril, naj se še nekoliko pomudi, kajti razkazati mu ima razne stvari, ki jih je nanovo naredil. Morebiti se je hotel na samem opravičiti vsled botrove robatosti.

Kandid je pa takoj odpotoval proti Nižjemu Selu, pristrčno vesel, da je prišel ošabnima gostilničarjema izpred oči. Njegova stara teta je bila nezumno vesela, da jo je prišel obiskat, in stavila mu je sto in sto vprašanj, tičočih se njegove bodočnosti. Vedela je, da je mojster Potočnik izgubil svojega edinca in da ima le še eno hčer; in da je to pridno in pošteno dekle, ji je bilo tudi znano.

In njen sklep je bil čisto enostaven:

»Če je mojster pameten, ti da svojo hčer; in če si pameten ti, jo vzameš.«

X.

Šinkovec se je v gostilni »pri jeleu« precej zakasnil. Treba je bilo namreč pokusiti celo vrsto dobrih vin. Bil je prav židane volje, ko je v mraku vpregal svojega vranca. Počil je veselo z bičem in: »Hi, muha!« — pa je zdrčal voziček, kakor da ga je nesel veter, po cesti proti domu.

Bil je krasen poleten večer. Skalni gorski velikani so nemo štrleli v zvezdano nebo, ki je bilo na zapadni strani čarobno zavito v zadnje prelestne ostanke večerne zarje. Izza gora je počasi priplaval sanjavi mesec, izlivač v dolino svojo bajno svetlobo. Vse na-

okoli je bilo tiho in mirno — kakor mrtvo. Samo mogočni gorski potok ob cesti je motil spečo naravo z glasnim šumenjem.

Cesta je zavila od potoka vstran naravnost čez Toblaško ravnino. Danes je tam že vse polno hiš, a takrat je bila ravnina samotna, brez človeških bivališč. Na pobočju bližnjega hriba se je raztezal teman gozd.

Tukaj je stopal po cesti Kandid precej hitrih korakov in globoko zamišljen. Kar je začul za seboj voz. Uganil je, da se vrača Šinkovec domov in ker je poznal njegovo naravo, zato se mu je umaknil s ceste pod bližnje drevo in počakal, da je voz oddrdral mimo njega. In res, Šinkovec ga ni opazil.

Kandid se je ozrl okoli sebe — in glej! ob bližnji smreki je slonela ženska postava. Bila je brez pokrivala. Mesečina je jasno obsevala njeno obličje. Kandid jo je takoj spoznal — bila je Micika.

V hipu mu je bilo vse jasno. Še napol zmedena se je prebudila iz omotice, obstala, kjer jo je nesrečna bolezen ravno napadla, ali pa morda šla par korakov naprej, dokler ni oslabela in se naslonila na drevo tu ob cesti.

Kandida je izpreletela ledena zona; prestrašil se je, ko jo je videl tako brez moči in še ponoči na tako samotnem kraju: kaj bi si ji bilo lahko vse pripečilo.

Čez nekaj časa je stopil bližje k nji in rekel z ihtočim glasom:

»Micika!«

A ona se ni zmenila za njegov glas in ko jo je prijel za roko, je rekla proseče:

»Pusti me, pusti!«

Še le tedaj je spoznal njeno popolno onemoglost. Boječe jo je objel z desnico. Ona se ni branila; sledila mu je brez obotavljanja. »Pojdi, Micika,« ji je rekel, kakor da ga ta razume.

In tako je stopala poleg njega počasni in težki korakov kakor človek, ki nima pred seboj nobenega cilja. Tupatam ji je prišla na jezik kaka brezpomembna beseda.

Enkrat je glasno zastokala: »Gorje, gorje!« in potem je nagnila glavo njeemu na rame kakor človek, ki je upehan do smrti.

Postala sta in Kandid jo je vprašal:

»Micika, ali me poznaš?«

Nobenega odgovora ni dobil na vprašanje.

Nagnil se je k njej. Njeni lasje, ki jih je lahno zgenila nočna sapica, so ga pobožali po licu. Ozrl se je na sanjavo blede siroto, ki se ga je v nezavesti oklepala s tako otroško priprostostjo. Zdelo se mu je, da ne gleda nanj luna in zvezde z neba, ampak Kraljica angelov s svojim snežnobelim spremstvom. In tako jo je držal v roki kakor nekaj dragocenega, svetega, česar se je le nerad dotaknil.

Ko je tako korakal z njo v mesečini, se mu je oglasilo na dnu srca novo

čuvstvo, a to čuvstvo je bilo različno od one mladostne ljubezni, onega nagnjenja, ki je skoro brez zavednosti vzkliko iz pogostega občevanja, iz neke sladke navade; to čuvstvo je bilo močno in goreče, nekaka strast ljubezni in sočutja obenem. A to novo čuvstvo mu nikakor ni zatemnilo pameti, ampak jo celo liki solnčni žarek razsvetlilo. Spoznal je, da mu je neka višja moč izročila to zapuščeno siroto v varstvo.

Ko je Kandid z Miciko došel v trg, je bila že trda noč. Mesec se je skril za gore in mirna človeška bivališča so bila zavita v črno temo. Le pri Potočniku je bilo razsvetljeno še eno okno. Bila je to Veronikina sobica. Kandid je pobral kamenček in ga vrgel v šipo. Takoj se je odprlo okno. »Ali si ti, Kandid?« se je nekdo tiho oglašil od znotraj.

Kmalu nato se je prikazala Veronika na hišnem pragu. »Čast Bogu! Bila sem v skrbeh.«

»Oprosti, Veronika!« jo je pomiril Kandid, »saj vidiš, kdo je kriv, da sem se zakasnil.«

Kmalu je ležala Micika na Veronikini postelji; Kandid pa je šel v svojo sobo.

Kandid je počival le par ur; a očesa ni mogel zatisniti ves čas niti za trenotek. Vstal je navsezgodaj in ko se je danilo, je že hitel po bregu k Silvestrovim, da jih pomiri vsled tega, ker Micika ni bilo domov.

Stopivšemu pred hišni prag je prišla ravno Školastika še zaspanih oči nasproti.

»Ne bodite v skrbeh zaradi Micikel Ostala je čez noč pri nas,« je rekel Kandid ves zasopel.

»A, tako! Je že prav,« je zaspano in malomarno odgovorila Školastika.

Namah se je mladeniču zdelo neumno, da je tako drvil navkreber. Nekako v zadregi je vprašal, ali stari morebiti ni bil v skrbeh zaradi Micike.

»O, njega sem že za dne spravila v posteljo; potem že miruje... Vid, Kandid je tu!« je nato opozorila brata, ki je s svojim rdečim in debelim obrazom ravnokar pogledal skozi okno v pritičju.

Kandid je stopil bližje in mu začel pripovedovati, kako je našel včeraj njegovo sestro čisto zmešano na sredi ceste in jo peljal s seboj do trga, kjer je sedaj v skrbnem varstvu.

»Danes zvečer jo že lahko pridete iskat,« je končal Kandid svoje poročilo.

Te besede so spravile Vida v dobro voljo. »Ha, tega ona ne potrebuje; saj se tako ne izgubi!« — Školastika je pa pristavila resno: »Ne plaši se vsled tega, Kandid. To se ni zgodilo prvič, da se je zbudila v tuji hiši.«

»Nikoli več ji ne smete pustiti, da bi hodila sama okrog,« je opominjal Kandid s tresočim glasom. »Pomislite vendar, kaj bi se ji utegnilo pripetiti, ako tako obleži na cesti!«

(Dalje prihodnjik.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Liberalna »Glavna« posojilnica v konkurzu. Nad premoženjem »Glavne« posojilnice se je otvoril konkurz. **Primanjkljaj** obsega menda dva milijona kron, ki so ga zakrivali zgolj liberalni upravni svetniki in nadzorniki, ki bodo seve sedaj prišli ob vse in se bodo imeli razun tega še zagovarjati pred kazensko sodnijo.

Naše ljubljanske somišljenice in somišljenike vabimo, da večkrat pohite v »Ljudski Dom«, katerega smo otvorili v Strelških ulicah. Vsak večer in v nedeljah cel dan je ondi otvorjena Čitalnica, v kateri je na razpolago lepo število časopisov. Vsak torek ob pol osmi uri zvečer se vrše v dvorani na galeriji javna predavanja. Prihodnji torek ob pol osmi uri zvečer predava dr. Adlešič o velevažnem stanovanskem vprašanju in bo svoje predavanje pojasnjeval s skioptičnimi slikami.

Volivce in volivke za prihodnje ljubljanske občinske volitve opozarjamo, da se v nedeljo 19. t. m. vršita za somišljenike in somišljenice dva shoda S. L. S. Ob deseti uri dopoldne se vrši shod v gostilni pri Flegarju na Zaloški cesti. Poročata drž. poslanec prof. Evgen Jarc in prof. Dermatita. Ob deseti uri dopoldne pa je shod tudi v Ljudskem Domu v Strelških ulicah. Na tem shodu poročata Iv. Kregar in Ivan Štefe. Tako je dana volivkam in volivcem iz raznih okrajev priložnost udeležiti se v nedeljo shodov S. L. S.

Liberalne laži. Sami sebi verujejo, lako lažejo liberalci. Prevzvišeni gosp. knezoškof ljubljanski se je pretekli teden vrnil iz Rima. Kakor znano, šel je knezoškof v Rim poleg drugih opravil tudi z namenom, da pojasni sv. Očetu potrebo sodelovanja duhovnov v združništvu. Predno so o uspehu kaj poročali naši listi, že so prišli liberalci v svojih listih z lažnjivimi poročili na dan in farball naravnost, da je papež prepovedal, da bi smeli duhovniki sodelovati v hranilnicah in gospodarskih društvih. Seveda je vse to le ostala neizpolnjena želja slovenskih liberalcev.

Duhovni in Zadrúžna zveza. Škof ljubljanski se je vrnil iz Rima. Govoril je s sv. Očetom o naši slovenski vsestranski organizaciji. Sv. Oče naročajo duhovnom, da vsa potrebna društva ustanavljajo, podpirajo in jim po močeh pomagajo. Tudi opraviila v dekretu »Docente Apostolo« z dne 18. novembra 1910 duhovnom prepovedana, morejo duhovni sprejemati, obdržati in opravljati. Skuša naj se pa, v kolikor je mogoče, polagoma izvežbati in vzgo-

jiti poštenih lajikov, ki bi mogli sčasoma in polagoma taka mesta, n. pr. tajnika in blagajnika, prevzeti in pošteno, zanesljivo voditi. — Toliko v pojasnilo in pomirjenje duhovnom in vernikom.

Inštalacija novega tržaškega škofa. Poroča se iz zanesljivega vira, da se bode vršila inštalacija novega tržaškega škofa gospoda dr. Andreja Karlina dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa. Ta svečani čin bode izvršil prejšnji tržaški škof dr. Nagl s pomočjo Nj. Prevzvišenosti goriškega knezoadškofa dr. Sedeja in ljubljanskega knezoadškofa dr. A. B. Jegliča.

Preiskovanje podzemeljskih jam na Notranjskem. Vsled ukaza c. kr. poljedelskega ministrstva bode jamoslovec in jamski tajnik gospod A. Perko sistematično preiskal velike kapniške in vodne jame na Notranjskem. Raziskavanja se bodo vršila v kotlinah pri Ložu, Cerknici, Planini, Postojni in po kraški planjavi med Planino in Logatcem. Temeljito raziskovanje vseh kotlin po teh krajih je pripravljeno delo za osuševanje notranjskih kotlin.

Urnava Save. V ponedeljek, dne 13. marca 1911, ob 10. uri dopoldne, se bo vršila pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani, Erjavčeva ulica št. 13 v II. nadstropju, v sobi št. 8, ponudbena razprava za oddajo del za uravnavo savskega toka na progi Kresnice-Zgor. Hotiče v km 30.8 do 32.72 s stroški v znesku okroglih 82.600 K.

Za belo-ranjske ceste. V državnem zboru je državni poslanec Jarc vložil predlog, naj se poddržavijo ceste Jugorje—Štrekljevec—Črnomelj. Črnomelj—Vinica in Črnomelj—Kočevje tako, da udeležencem za to ne bo treba nič prispevati. Predlagatelj je utemeljil predlog s tem, da imata okraja Metlika in Črnomelj maihno davčno moč (50 446 oziroma 57 493 K) in veliko cestno naklado (28 oziroma 30%). Država je obljubila, da sprejme omenjene ceste med državne, a poprava bi stala blizu 370 tisoč kron, od katere svote bi morala prispevati okraja po sedanjem cestnem zakonu 247 000 kron, kar pa ne zmoreta, ker bode stale nove ceste v metliški okolici 86 500 kron, v poljanski dolini 214 200 kron, nova cesta Tančagora—Stari trg 180 000 in dovozne ceste za železnico 250 000 kron. Takih svot okraja ne zmoreta, ako ne bo izdatno pomagala država. Opravičeno je upanje, da ta priskoči (z deželo vred) prav izdatno na pomoč. — Za železnico Loka—Železniki. Poslanca Demšar in Jarc sta vložila predlog, naj se sprejme ta železnica med one, ki jih hoče vlada v kratkem predložiti državnemu zbo-

ru. Stala bo samo dva milijona kron in se bo brez dvoma izplačevala, ker je selška dolina bogata lesa in drugih pridelkov.

Živinorejski in mlekarški tečaj na Grmu. Zaradi kuge na parkljih in gobcu, ki se je zanesla v naše kraje, se smejo tečaja udeležiti le živinorejci iz neokuženih krajev. Toliko na občno znanje.

Okrajni zdravstveni svet Grosuplje je izvolil za načelnika poslanca Fr. Košak, za namestnika pa graščaka barona Ljudevita Lazarini.

Življenjsko zavarovanje po »Slov. Straži«. »Slovenska Straža« je stopila v zvezo z raznimi zavarovalnicami, za katere posreduje pri življenjskem zavarovanju in tako dobi naše narodno-obrambno društvo one odstotke, katere je sicer spravil agent. Iz zavarovančevega žepa radi tega ne gre nič, »Slov. Straža« pa ima pri tem lep dohodek. Te dni je »Slovenska Straža« dobila iz zavarovanja nekega našega somišljenika 800 K izplačanih po nekem ljubljanskem zavarovalnem zastopstvu. **Apeliramo na vse somišljenike, da se pred vsakim življenjskim zavarovanjem obrnejo na »Slovensko Stražo«, kjer dobe najkulantnejše posredovanje.**

Naša izobraževalna organizacija. Deželna vlada je potrdila pravila novega »Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva« v Stranjah.

Poštna nabiralnica. S 1. februarjem t. l. je začela poslovati nova poštna nabiralnica v Srednjih Gameljnah za vasi Gornje, Srednje in Spodnje Gameljne ter Rašico. Oskrbuje jo Fran Juvan, posestnik in trgovec v Srednjih Gameljnah.

V Ameriki odpuščajo delavce. »Clevelandska Amerika« piše: Velike clevelandske tovarne odpuščajo skoro vsak teden večje število delavcev. Zadnje čase jih je odpustila »The Brown Hoisting Co.« okoli 50. Tudi naših rojakov je prišlo precej ob delo. Nekje skrajšujejo delavne ure ali pa delajo le nekaj dni v tednu, tako da se kažejo vsa znamenja one krize, ki nas je obiskala pred dobrimi tremi leti. Pravzaprav se položaj od onega časa še ni toliko popravil, da bi se v istem redu delalo kot pred krizo leta 1907. Navadno pravijo kompanije, da bodo ustavile delo za dva meseca, a če se jih vpraša po vzrokih, ne povedo. Nekje govore, da nimajo naročil ali da imajo dovolj izdelanega blaga. Glavni vzrok pa, da se delo slabša, je ta, ker se kapitalisti ki so po večjem republikanskega kalibra, pripravljajo, kakšne korake bo zavzel prihodnji kongres, ki se snide po 4. marcu. Ta kongres bo imel prvič

po dolgih letih demokrasko večino in republikanski kapitalisti nič kaj ne zaupajo demokratičnim postavodajalcem. Radi tega hočejo republikanski kapitalisti narediti umetno krizo, da bi s tem nekako pokazali ljudem, češ, pogledajte, demokratje vam ne dajo dela; delo dobite samo tedaj, kadar volite republikance za postavodajalce. Tako se farba ameriška javnost. Dela bi bilo dovolj za vse, samo če bi kapitalisti hoteli izvrševati dela. Za sedaj pa ne svetujemo rojakom, da bi hodili v Cleveland dela iskat, ker je že tukaj nekaj stotin tudi naših brez dela. Marsikdo pa vzame potno palico v roke in gre po svetu. Zadnji teden jih je odšlo precej v West-Virginijo, trije so odpotovali v Winter-quarters, Utah, kjer so premo-gove jame, nekaj jih je pa odšlo v juž-ne države.

Črna smrt grozno mori ljudstvo na Daljnem Vzhodu. Harbin, ki je imel 40 tisoč prebivalstva, jih ima zdaj samo še 6000, vse drugo je pobrala kuga. Vsak dan umre v kitajskem predmestju 150 oseb. 2000 trupel je požganih, 4000 pa še ne! V Hulanu leže mrtlični na kupu kakor gora in čakajo, da jih poberejo nalivi spomladi. Dr. Michel v Harbinu, ki je na kugi obolel, si je sam ubrizgal novo Ehrlichovo antisifilitično sredstvo, pa je vendar umrl. Nevarnost, da se še Evropa okuži, je velika.

Shod za železnico na Kamnik—Kranj—Škofjo Loko skličejo v ponedeljek dne 20. februarja ob pol 2. uri popoldne v »Ljudskem Domu« v Kranju »Meščanska zveza« v Kranju, občinski zastopniki mesta Kranja in »Kmečka zveza« za kranjski okraj. Shod je velike važnosti za ves kranjski okraj in zato se pričakuje najobilnejše udeležbe iz vseh občin. Občina Kranj bo darovala za načrt te proge 2000 K.

Nakupovanje in oddaja plemene govedi. Deželni odbor kranjski je z ozirom na kugo na gobcu in parkljih, ki se je pojavila v deželi, za sedaj ustavil nakupovanje plemenskih bikov. Zopetno nakupovanje se svojčas objavi. Deželni odbor sedaj plemenskih bikov, krav in telic sploh ne oddaja.

Vinarski in kletarski tečaj na Grmu. Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 3. in 4. marca vinarski tečaj, dne 6., 7. in 8. marca pa kletarski tečaj. Spored tečajev bo sledeči: V p e t e k, dne 3. marca od 2. do 4. ure: Cepljenje trt. Siljenje trt v silnicah, gorkih lebah in drugih prostorih. Ravnanje s cepljenkami v trtnici. Zasajanje novih vinogradov. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje silnice in cepilnih strojev. — V s o b o t o, dne 4. marca od 8. do 11. ure: Pomladna dela v vinogradu. Vzgoja in obrezovanje trt. Gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Cerovcih. — V p o n e d e l j e k, dne 6. marca popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje z vinom. Vpliv trgate in kipeja na dobroto vina. Lastnosti in sestava vina. — V t o r e k,

dne 7. marca popoldne od 8. do 10. ure: Ravnanje z zdravno in pokvarjeno vinsko posodo. Ovinjenje sodov. Poraba in vrednost žvepla v kletarstvu. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje v vinski in kipelni kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Pretakanje vina. Čiščenje vina. Filtriranje vina. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v vinski kleti. — V s r e d o, dne 8. marca popoldne od 8. do 10. ure: Lastnosti dobre vinske kleti. Napake vina. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v vinski kleti. Oprava vinske kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Napake in bolezni vina. — Oddaljenim in revnim vinogradnikom plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in tudi podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, kateri za njo pravočasno po dopisnici prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba doposlati do 25. februarja ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija, Kranjsko).

Železniška nesreča pri Zagorju ob Savi. Ana Čamer se piše ona ženska, ki je bila dne 22. oktobra 1910 navzoča pri nesreči Ivana Tomažiča, ki je padel iz poštnega vlaka, ki odhaja zjutraj ob pol 4. uri iz Zagorja proti Ljubljani. — Ta priča stanuje baje v mariborskem okraju in je prišla iz Pruskega, kamor se bode koncem tega meseca zopet vrnila. — V imenu zapuščene revne rodbine se vljudno prosijo vsi, ki poznajo Ano Čamer, da sporočijo njen natančen naslov dr. Karol Trillerju, odvetniku v Ljubljani, ki je postavljen za zastopnika zapuščene rodbine. — Bodite usmiljeni in pomagajte pravici do veljave! Zapuščena rodbina Vam bo za vedno hvaležna.

Zahvala. Dne 30. oktobra l. l. mi je požar uničil vsa poslopja, katera sem imel zavarovana deloma pri „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“, deloma pri Franco-Hongroise. Vzajemna zavarovalnica mi je takoj po požaru cenila škodo in tudi odškodnino brez odbitka izplačala, Franco-Hongroise pa je poslala šele po večkratnem drezanju v treh tednih svojega cenilca in zopet po preteku nadaljnjih treh tednov odškodnino s sicer neznatnim, vendar v takem slučaju znatnim odbitkom na zavarovalnici.

Zatoraj se najtopleje zahvaljujem Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani ter jo tudi kar najbolj priporočam. Držimo se torej gesla: Svoji k svojim in ne iščimo tujih zavarovalnic.

Tudi se zahvaljujem vsem sosedom, ki so mi pomagali v tej

moji nesreči že kakorkoli in jim kličem: Bog plačaj!

Strazišče, dne 11. februarja 1911.

474

Janez Tiringer l. r.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz ljubljanske ckolice. Šentpeterska hranilnica in posojilnica ima svoj občni zbor dne 5. marca. Ravno sklenjeni računi kažejo, da ima zadruha za leto 1910 čistega dobička 1303 krone 89 vin. Pridite vsi članj in tudi vlagatelji k občenemu zboru, ki bo po deveti maši ob 10. popoldne v posojilničnih prostorih.

g Gorje. Prihodnjo nedeljo, to je dne 19. t. m. priredi izobraževalno društvo veselico s sledečim sporedom: Petje domačega društva, govor (Anton Jan) ter veseloigra »Repoštev«. Začetek ob pol 6. uri. Pridite v obilnem številu.

g Na Bohinjski Beli se bo v nedeljo, dne 19. t. m. vršil shod krščansko-socialnih delavcev ob 3. uri popoldne v šoli. Govori tovariš Koleča, predsednik ljubljanske železnične krajevne skupine ter poslanec Piber.

g Iz Tunjic pri Kamniku. Pri nas imamo okoli 90 lepih brejih svinj od lepih plemenjakov. Vabimo kupce na dom, dokler jih še smemo doma prodajati.

g Iz Olševka. Pri nas smo obhajali redko slavnost v torek 7. t. m. Naš častiti gospod župnik zlatomašnik Andrej Volc so obhajali dvajsetletnico, kar so pri nas. Veselil se je z njimi ves Olševk in tudi sosednje vasi. Res dolga doba; veliko so storili za Olševk v tem času. Imeli smo v tem času dvakrat sv. misijon, dve novi maši, kateri sta imela stričnika gospoda zlatomašnika. Imeli smo tudi zlato mašo, ustanovili so tudi K. s. izobraževalno društvo. Niso se bali truda, vse ovire so odstra-

mlil. Bog jih ohrani še mnogo vrsto let pri nas! — Oženil se je član in tajnikov namestnik Mihael Bokovnik, posestnik in mlinar v Hotemožah z Marjijo Sružnik iz Olševka.

g Iz škofjeloške okolice. Pri nas imamo pismonošo, ki obhodi v dveh dneh 17 vasi, namreč polovico en dan in drugo polovico drugi dan; tako da na vsaki drugi dan donese pošto. Toda, če se pomisli, da tako adresat po tri dni ne dobi pisma, si lahko mislite, da nas potrpljenje čisto mine. Na primer, ako pride pismo v Loko v petek ob 11. uri, dobi ga adresat nič prej kot v ponedeljek okrog 12. ure. Ker pri tolikem prometu nikakor ni mogoče vsem ustreči po enem pismonošu, so se vložile prošnje za pomnožitev enega pismonoša; toda dozda še žal, brez uspeha. Pismonoša mora nositi od 9. ure zjutraj do 3. ali 4. ure popoldne, da odda vse, in za prav pastirsko plačo, če se tudi imenuje selski pismonoša. Ali ne vidi poštna uprava, da je tudi na deželi trikrat toliko prometa kot svoj čas. Naj bi pač podpirali to zahtevo nekoliko odločneje županski urad Stare Loke in župnijski in šolski uradi Rateče in Zabnica.

g Z Bleda. Hranilnica in posojilnica za blejski kot na Bledu ima v nedeljo, t. j. dne 19. februarja t. l. ob 4. uri popoldne občni zbor v Marijini dvorani stare šole. Kakor je razvidno iz računskega zaključka, ima posojilnica 247 članov. Denarni promet v prejšnjem letu izkazuje ogromno številko 657.226 K 33 v. Posojil je bilo koncem prošlega leta 424.053 K 16 v, hranilni vlog pa 444.967 K 90 v; torej skoro pol milijona imajo ljudje hranjenega v tej hranilnici. Vse to je znamenje, da je zaupanje, ki ga uživa posojilnica, neomajano. Čistega dobička je imela prošlo leto 3044 kron 95 v in sedaj znaša rezervni sklad (hranilnično premoženje) 16.777 K 31 v, dasi deluje hranilnica še le deveto leto. Kdor se zanima za ta tako lepo se razcvitajoči zavod, naj pride v nedeljo na občni zbor. — Mrz drža in led v njim. Dasi ni posebno debel (povprečno krog 15 cm) je vendar stalen. Zato je bilo sv. Blaža dan na otoku živahno življenje; izredno veliko ljudstva celo z jeseniške strani je prišlo po Blažev blagoslov. — Pametni krščanski ljudje hodijo po ledu tam, kjer drži, otroci se pa hočejo seveda tudi v tem oziru razločevati od odraslih in mislijo, da se tam najprijetneje stopi, kjer je najbolj nevarno. Dva sta se že, kolikor nam je znano, kopala do vratu v ledeni vodi; enega je župnik Kleindienst iz Begunj postavil na trdnjša tla, drugega so pa potegnili šolarji iz vode, ker mu je bila menda kopel še premrzla. Stariši naj pazijo, kje hodijo otroci v šolo.

g Tržiške novice. Javno telovadbo so priredili Orli preteklo nedeljo v društvenih prostorih. Vse vaje so izborno izvršili, zlasti je ugajala moreška. Prireditelj je bila jako dobro obiskana. — Ta teden se postavlja v spodnji dvorani nov oder in dela nov yhod. Prihodnjo

nedeljo bo prvokrat društvo igralo v svojih prostorih ob pol osmi uri zvečer. Na sporedu je petje moškega zbora ter igri »Katere bo?» in »Kmet Herod«. Prvo igra ženski odsek, drugo moški. — Občni zbor črevljarskih pomočnikov se je vršil zadnjo nedeljo pri Bastelnu. Do sedaj so imeli večino rdečkarji. Tudi to pot nas je prišlo tako malo število kršč. soc. delavcev, da so prvi zmagali. Ta malomarnost naših je najstrožje obsodbe vredna. Vedno se zabavlja povsod čez brezverske socialiste, kedar bi pa bilo treba jih premagati, pa mnogi niti zraven ne pridejo. — Velikanska večina delavstva ne mara nič slišati o soc. demokraciji, a vsled brezbržnosti in mlačnosti mnogih se vidi, kakor da bi bilo vse v rdečem taboru. Pošteno misleče delavstvo se mora udeležiti vseh občnih zborov in voliti vanje svoje zaupnike. Z rdečkarji proč iz vseh zastopov. Brezvercem se ne damo voditi.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Edino orožje nepoštenih ljudi je laž. Da bi domači hranilnici vzeli zaupanje, vpijejo, da morata gg. župnik in kaplan opustiti in odložiti vse poslovanje; da bi zbegali in pritegnili na svojo stran vrle Draveljčane, ki se vedno tesneje oklepajo ondotnega katoliškega izobraževalnega društva in kmetijske strojne zadruga, lažejo in vpijejo, da cerkev namerava občini ugrabit pokopališče. Ta bi bila lepa! Župan Zakotnik bi bil lahko vesel, ko bi mu pokopališče s 15.000 K dolga prevzela cerkev, on pa bi bil z občino prost dolga in bi se še nadalje bahal, da je sezidal draveljsko pokopališče in koseško cerkev. Za tak denar in dolg, kakršen je sedaj pri draveljskem pokopališču in koseški cerkvi, bi bil vsakdo naredil to, kar je narejenega, in ne samo Zakotnik, samo oltarno sliko v Kosezah bi bil brez dvoma vsakdo izbral boljše in primernejšo, nego je ta. Da bi Medance nahujskali zoper nov zvon v Stanežicah, lažejo, da jih je gospod župnik zmerjal s šnopsarji. — Hvala Bogu, da naše ljudstvo vedno bolj uvideva resnico pregovora: Laž ima kratke noge! Naši duhovniki bi pa bili presneto malo vredni, ko bi molčali in roke križem držali, kadar grabežljivi volkovi s šnopsom in z ostudnostmi liberalnih časopisov skušajo zastrupljati naše ljudi. — Mi pa ostanemo, kakor smo bili! Na dosedanjih letošnjih občnih zborih so izvoljeni načelniki oziroma predsedniki: pri ljudski knjižnici g. kaplan Tomelj, pri hranilnici g. župnik Zabret, pri gasilnem društvu g. župan Belec, pri Orlu g. župnik Zabret. V načelstvo hranilnice je bil izvoljen tudi posestnik Franc Tomè iz Dravelj, načelnik ondotne strojne zadruga, katera že prav pridno in veselo deluje; v nadzorstvo hranilnice in v odbor Orla je izvoljen tudi g. nadučitelj in vodja Bajec. — Zadeva domačega pokopališča gre h koncu. Nadsodišče v Gradcu, kamor se je pritožil Franc Cirman, je potrdilo razsodbo prve in-

štanice in tako smemo upati, da bomo letošnjo jesen pokopališče imeli popolnoma dovršeno. — Skioptično predavanje je preteklo nedeljo dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Namesto zadržanega prof. Grudna je predaval g. župnik Zabret o devici Orleanski; predavanje je s skioptičnimi slikami pojasnjeval g. kaplan Tomelj. Slike so bile krasne. Prihodnjo nedeljo bo zopet skioptično predavanje. Ogledali si bomo mesta ob Sredozemskem morju. — Za »Slovensko Stražo« smo Šentvidci dali 40 K.

g Iz selške doline. Razni cigani. Po Jamniku, Lajšah in Dražgošah se je več dni potikalo kakih dvajset cigánov, ki so bili ljudem v silno nadlego. Našim liberalcem je pa družba silno ugajala, celo tako daleč so se sprijaznili s cigani, da so s cigankami plesali. Je že tako, da gliha povsod skup štrih. — V Dražgošah je gospodin Štupica odložil predsedstvo liberalnega bralnega društva. Njegovi svobodni-selni kalini so torej postali že polnoletni, da lahko stoje že na svojih lastnih nogah. Kukavičino jajce je torej izvaljeno. Čast torej, komur čast! Na pomlad pa začne Sokol graditi lastno gnezdo — Sokolski dom. V hribih se dela dan! Jahači jezdijo visoko, nas pa — ni strah. — V Železnikih hočejo liberalci, da bi jim občinski odbor prepustil občinsko hišo, da bi v nji nastanili svojo »sodarsko« zadrugo. Vso stvar so zasnovali iz strankarskega namena, da bi vrgli sedanji odbor in pripomogli sebi do zmage. Šli so preko vseh naših mož. Če bi jim bilo za skupni ljudski blagor, bi pač hoteli, da delamo skupno. Toda ne! Gre se jim samo za to, da zmaga njihova liberalna in po drugod že bankerotna klika. Kaj ni že po drugod zadosti bankerota, kaj naj bo sedaj še v Železnikih? Tu je že itak zadosti revščine. In sedaj ti, občinski odbor, katerega mi sovražimo iz dna duše, katerega hočemo zadaviti — daj nam hišo! Pomagaj zadaviti samega sebe! Če to ni višek nesramnosti, potem pa ne vemo, kaj je nesramnost!

g Županstvo Loke v tuhinjski dolini nad Kamnikom naznanja, da imajo tamkajšnji posestniki večje število lepih plemenskih brehij svinj na prodaj. Kakor znano, so tukajšnje srednje težke plemenske svinje na dobrem glasu; torej se resni kupci vabijo, da nas posetijo v obilnem številu, ker bodo zaradi prepovedanih semnje tudi s cenami zadovoljni.

g Umrla je v Dolenji vasi pri Seličih dne 30. januarja v 73. letu starosti Marija Tavčar, mati dveh frančiškánov, o. Benvenuta Habjan, gvardijana v Klanjcu na Hrvaškem, in o. Teodora Tavčar, kaplana na Viču pri Ljubljani. Priporoča se v molitev in blag spomin!

g Moravče. Tomanova posojilnica vedno bolj v škripcih. Zaradi govorice o liberalni posojilnici je bilo že poklicanih nadtrideset ljudi k sodnji. Zato je ljudstvo še bolj

razburjeno in nasledke naj si sami pripišejo. Ljudje vedno bolj zahtevajo svoje vloge, a denarja ne dobe. Toman pa jih straši, da kdor bo zahteval svoj denar, bo imel pri sodnji opraviiti. Zadnji čas je, da se takemu početju naredi konec. Saj vendar nismo darovali svojega denarja, ampak ga le shranili, zato imamo tudi pravico ga zahtevati nazaj, če ga potrebujemo ali ne, to nikogar ne briga. — Liberalni Zadrugi dom velja, kakor čujemo od več strani, okrog 180 tisoč kron, kar je precej verjetno. Če torej toliko stane, nositi mora vsako leto najmanj 10 tisoč kron brez doklad, davka in popravil. Zdaj pa nosi kakih 600 kron; če bo pa kdaj vse oddano, bodite prepričani, da boste imeli vsako leto najmanj 7 tisoč kron izgube. Plakati pa vam ne bodo prav nič pomagali; kakor hitro pa izdaste tako velik plakat, da pokrije ves Zadrugi dom, bo ljudstvo mirno. — Računski zaključek za leto 1909 nam podaja razne zanimivosti. Po znani Tomanovi navadi so izdali za »razno« 1594 K 39 h in za dobre namene 1090 K, o katerih pa noben človek v moravski dolini ne ve; morda so šli za liberalne liste, da se potem kaže olik njihovi najzvestejši pristavev, ki napadajo javno in brez vzroka poštene ljudi in jim groze z revolverji. Nas ste mislili, pa boste sami sebe. Če pa hočete videti naše račune, pa vtaknite svoj nos v naše uradno glasilo »Slovenski Gospodar« in naučili se boste poštenega dela.

g Iz Moravč. Na moravškem trgu se je dvignila lanske jesen prijazna stavba; nad vhomom se sveti napis: »Ljudski dom«. Prijazna stavba, četudi nismo bobnali slavonspevov in razmetavali denarja za nepotrebno razkošje, je naš:

»Ljudski dom« ponos doline,
kjer zavest krščanska veje;
dom moravskih mož, mladine,
dom katoliške ideje.

V novi posojilniški »Ljudski dom« se je preselilo nedavno naše izobraževalno društvo in telovadni odsek. Na dan Svečnice je imelo društvo VII. redni občni zbor. Iz poročil posnamemo: društvo šteje 241 članov, novih je pristopilo 28, knjižnica šteje tisoč knjig. Priredilo je šest predstav, štiri predavanja in dva izleta. Društvo je napravilo za novi oder nove kulise, na katerem uprizorijo fantje na predpustno nedeljo veliko zanimivo igro: »Andrej Hofer«. To bo prva predstava v novi dvorani. Člane in prijatelje društva vabimo na obilno udeležbo. Tudi sosednji prijatelji in somišljeniki dobro došli! Pridite in videli boste, da ni zabave in veselja le na plesiščih ob glasovih harmonike, pri litru, da je pravo veselje tam, kjer se bistri razum in izobrazuje duh. — Veselica obeta biti zanimiva. Igra »Andrej Hofer« je po vsebini ena najlepših ljudskih iger. Predstavlja boje in zmage tirolskega junaka Hoferja, ki je iz priprostega kmeta postal poveljnik Tirolske in cesarjev namestnik v Inom-

stu. Prirejena je za mešane vloge, član našega društva pa jo je predelal za samomoške vloge. Posamezne vloge so v večih rokah, torej je upati srečne dovršitve. Med dejanji bo prepeval dekliški pevski zbor, tudi fantje-pevci pokažejo svojo umetnost. — Na liberalne napade faliranih študentov v »Domu« in »Narodu« — enkrat za vedno povemo — ne bomo odgovarjali. Zdi se nam nečasno, prerokati se z ljudmi, katerim je laž najboljše orožje. Naj le strelja »kanon«, dokler je kaj smodnika, pride čas, ko bo izstreljen slednji prah; takrat bo tudi kanon obsojen v pokoj med staro šaro. Sploh pa gotovih ljudi za nas ni več na svetu; bili so, a zdaj jih ni...

g Kmečka zveza za kranjski okraj. Občni zbor Kmečke zveze bo v ponedeljek, 20. februarja, popoldne ob dveh v Ljudskem domu v Kranju z običajnim sporedom. Možje, pridite v obilnem številu! — Tajnik.

g Iz Ihana. Dne 29. januarja predaval je v našem izobraževalnem društvu pred. g. Merkun, župnik s Homca, o sveti deželi. Povedal nam je marsikatero zanimivost, zato so poslušavci pazljivo sledili predavanju. Udeležba je bila velika. Gospod so obljubili, da še pridejo predavat. Za to smo jim že naprej hvaležni. Sedaj se pripravita na igre izobraževalno društvo in Marijina družba. Ustanovili smo tudi za našo občino živinorejsko zadrugo, kateri želimo obilnega uspeha. Upamo tudi, da se letos pomladi začne z uravnavo Bistrice, kakor nam je obljubljeno, ker nam je že mnogo posestva uničila. Mislimo, da na višjih krogih ne ostane več z obljubami, ampak da se te obljube letos uresničijo. Ako se začne z uravnavo Bistrice, bode to velikega pomena za našo občino in hvaležni bodemo za to delo S. L. S. ter našim poslancem.

g Kamnik. Volitve v cestni zastop kamniški so prinesle zopet popolno zmago S. L. S. V vseh skupinah so bili izvoljeni njeni pristavi, da celo »napredno« mesto Kamnik je propadlo z naprednim kandidatom in v odbor je prišel g. Kenda, ki so ga naši volivci izbrali. Za načelnika novemu cestnemu odboru je izvoljen g. Andrej Mejač iz Komende. Pri naših cestah torej liberalci ne bodo imeli besede, zato jim pa prepustimo pota in ceste po zraku. Zrakoplovstvu naj se posvetijo. Dokler se pametnejši možje kot so oni ne posvetijo ti vedi, bodo odločevali, kje se naj stavijo kantoni ob zračnih cestah.

g Koroška Bela. Prebivalstvo koroškobelske občine in župnije se je v teku zadnjih desetih let skoraj podvojilo. Pri zadnjem štetju se je naštel okrog 1670 oseb, a sedaj pri novem štetju pa 2711 oseb, in sicer: Koroška Bela 105 hiš in 756 oseb, Javornik 101 hiša in 1730 oseb, Potoki 20 hiš in 104 osebe ter Javorniški Rovt 27 hiš in 121 oseb. Da se je število prebivalstva tako pomnožilo, je dala povod kranjska industrijska družba, ki je del svojih tovarn

postavila na Javorniku in se je tako vselilo mnogo delavskih družin. Tudi pri šoli se pozna napredek. Dočim je bila pred desetimi leti samo enorazrednica, se je sedaj že razširila v štiri razrednice z eno paralelko. Vrhutega je še ekskurendna šola v Javorniškem Rovtu, katero obiskuje povprečno 40 učencev. Lepo število otrok pa hodi iz vaše občine še na Jesenice in nekaj slovenskih otrok celo v nemško šolo na Savi, ker se nekaterim starišem zdi imenitno, ako hodijo njihovi otroci v nemško šolo, a ne pomislijo, da se njihovi otroci navzamejo germanskega duha. Če bi vsi stariši storili svojo dolžnost in bi pošiljali svoje otroke samo v slovenske šole, bi gotovo primanjkovalo nemških otrok za štirirazrednico na Savi, katero bi pa še radi razširili v šestrazrednico. — Naša župnija, ki je druga v radovljiški dekaniji, pa je sedaj brez organista. Dosedanji organist domačin je pustil orgljanje, ker mu domače razmere tega več ne dopuščajo. Škoda je, da smo ga izgubili, ker je bil več v orgljanju in je imel srečno roko pri izbiranju pevcev. Sedaj bo pa treba misliti na novega organista. Ne bilo bi lepo za celo župnijo, ako bi ne mogla toliko spraviti skupaj, da bi se organistovska služba uredila, ko so vendar devetkrat manjše župnije, pa imajo svojega organista. Zato pa občani, združimo se in ne odnehajmo prej, da bo to v redu in da ne bo ostala na nas sramota, češ, toliko jih je, pa še enega organista ne zmorejo. — Pri naši tovarni nam pa zadnji čas nekatere stvari ne ugajajo, zlasti to ne, da se dela ob praznikih, dočim postopajo med tednom brez dela, kar se je dogodilo okrog Svečnice. Zlasti Marijine praznike malo upoštevajo. Skoraj ni Marijinega praznika, da bi se ne delalo. Res je, da se dobe delavci, ki so veseli, ako delajo v praznik, imajo saj izgovor, ko ne izpolnjujejo verske dolžnosti, a pretežna večina delavstva pa gre take dni z nevoljo na delo. Dobro bi bilo, da bi se na verski čut delavstva vsaj malo oziralo in bi se tudi ne dopustilo, da bi se gotovi uslužbenci tovarne norčevali iz delavstva, ki svoje verske dolžnosti opravljajo, kakor se je pred ne dolgo časa zgodilo na Javorniku. Da bi le vsi bili verni in bi radi izpolnjevali svoje verske dolžnosti, koliko večja zvestoba in natančnost bi bila pri delu. — Vsak potrebuje razvedrila in si želi kake vesele urice. Ker jih je pa veliko, ki vesolja in zabavo ne marajo iskati po raznih plesnih veselnicah, zato bo pa za te priredilo slov. katol. izobraževalno društvo na Koroški Beli v nedeljo, dne 19. februarja, pri Vodičarju na Javorniku zabaven večer s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Tamburanje. 3. Tombola. 4. Prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstop prost. Vsi, ki ljubite pošteno zabavo, so vabljeni. Društvo bode poskrbelo, da bo vsak zadovoljen zapustil Vodičarjeve prostore.

Dolenjske novice

d šola za naprednjake na Vačah uči grenke nauke, vendar pa le veliko stane. Za to šolo plačujejo iz svojega samo naprednjaki, ki so jo potrebni. Mi se privandranim liberalcem ne obešamo za škrice, zato nas njih šola nič ne stane. Vsem je še živo v spominu, s kako vsmo, ki bi bila pač vredna boljše stvari, je lani petega marca neki naprednjak nabiral podpise za njih bivšega načelnika. Ker sta pa hčeri dotičnega naprednjaka nekaj govorili zoper bivšega naprednega voditelja, ju je ta tožil in sodišče v Litiji jima je 11. t. m. prisodilo po deset dni zapora, nekemu naprednemu mladeniču pa še več. Mi bi se s to zadevo ne pečali, ko bi vsakemu mislečemu človeku ne dala dokaj misliti. Mi smo se zavedali, da po božjih in državnih postavah ni dovoljeno zasebnih hišnih in družinskih škandalov, četudi so stokrat resnični, vlačiti v javnost in časopise. Liberalni dopisun z Vač je pa ostudno naprej in naprej celo lagal zoper naše somišljenike, pisal o družinskih razmerah naših ljudi take reči, ki so glasno vpile po drž. pravdniku ter prav kavalirsko celo ženske iz naše organizacije kar po imenu izpostavljaj javnemu zaničevanju. V svoji nazajzobrazbi so naprednjaki pri belem dnevu na javnem trgu nad našimi mirnimi ljudmi žvižgali in jih psovali. Ponoči so nam pred hišami v varstvu teme prirejali nezaslišane škan-dale. Zvečer so naše celo zavratno napadali. Dva sta se branila, zato sta bila tožena in kaznovana. Županstvo bi bilo dolžno skrbeti za mir in red, pa ni niti mezinca ganilo v našo obrambo, pač pa strogo priporočilo sodišču Reberskovega fanta. Mi smo vedeli, da so naprednjaki nahujskani in ne vedo, kaj delajo. Nismo jih tožili nikdar. Če bi bili zapeljanci kaznovani, bi se bil samo zapeljivec v pest smejal. Prepustili smo sodbo Bogu in razsodnemu ljudstvu, ki nam bo prej ali slej priznalo na celi črti, da smo se za njegov blagor pošteno trudili. Z besedo liberalcev ali naprednjakov se bo pa pri nas še klelo. Liberalci! Ko ste svojo posojilnico snovali, storili ste to tako zahrbtno, da naši somišljeniki niti vedeti niso smeli. S tem ste hoteli zadati naši stranki smrten udarec. Takrat je nastalo med nami razburjenje, ki se bo pa pleglo v nekaj dneh, ko bodo ljudje do dobrega spoznali vašo posojilnico in »Zvezo slovenskih zadrug«, kjer ste včlanjeni. Vse laži zoper nas vam ne bodo pomagale: ljudstvo bo sodilo. Vas bo ta šola veliko stala, a mi vam ne moremo pomagati. Kdor ni norec, ta bo z nami, sodergo pa vam prav iz srca privoščimo.

d Iz temeniške doline. Po celi dolini se sliši zadnje dni pri naših ljudeh le ena peseda: Hvala Bogu, da je vendar enkrat pravica zmagala! — Zakaj?

Tiste dolge pravde, ki so jih naši liberalci proti g. župniku Oblaku povzročili, in ki so se več let vlekle, so končane. Župnik Oblak je odgnal cestarja, ki sta hotela po sili na njegovem svetu jarek kopati. Ta opravičen nastop je bil povod tožb zoper g. župnika radi hudodelstva javnega nasilstva. Sodilo se je v Novem Mestu in obsodilo gospoda župnika kot hudodelca. Najvišje sodišče na Dunaju je tožbo razveljavilo. Sodilo se je gospoda župnika v Trebnjem in v Novem Mestu v isti zadevi radi prestopka žalenja na časti in ga zopet obsodilo. Toda najvišje sodišče na Dunaju je izreklo, da je tudi ta sodba ničeva, protizakonita in je tudi to sodbo razveljavilo. To je povod veselja vsem dobromislečim v naši dolini. V tem slučaju je najvišje sodišče izreklo svojo veljavno besedo tako, da bo dolgo časa zvenela nasprotnikom pravice po ušesih. Kdor ne pozna naših liberalcev, si niti predstavljati ne more, koliko zlobnosti so v teh tožbah zoper župnika Oblaka nagromadili, nobeno sredstvo jim ni bilo pregrdo, saj se je šlo zoper duhovnika. Vse njihove nakane so se razblinile v nič. Sicer pa gre zahvala tudi odvetniku g. Ivanu Vencajzu v Ljubljani, ki je s svojim odločnim strokovno utemeljenim naporom dosegel tako sijajen uspeh. Rešil nas je očitka vseh dobromislečih ljudi, češ da med nami živeti dobri, za splošno korist vneti župnik Oblak po krivem trpi, — ker je zastopal našo korist.

d Škocjan pri Mokronogu. — Škocijanski liberalizem razodeva to posebnost, da umirajoč brca okoli sebe. Za kopito mu služi »Slovenski Dom«. Ker pa oči, ki umirajo, ne razločujejo več okolice, zato tudi ohromelo kopito nič pravega ne zadene. Tako je n. pr. »Sl. Dom« s silno resnobnim glasom razglasil, da bodo gotovi hribski fantje, po zaslugi novega gospoda kaplana, ki vzgaja pijance, šnopsarje in pretepače, že v mlečni mladosti stali pred novomeškimi porotniki. Seveda se to ni zgodilo, pač pa bi stala kmalu onadva, ki sta tam, kjer je »Slovenski Dom« na ogled, pila vino in žganje in šla potem, ko sta poslušala neumne svete, tožit. Da nista šla ubožca zastonj v Mokronog, jima je podarilo mokronoško sodišče enemu sedem, drugemu pa štiri najst dni zapora. — Podobno se je dogodilo liberalnemu kopitu, ko je hotel braniti dosedanj odbor farmanskega grunta. Na veliko jezo sebi in »Slovenskemu Domu« je moral odbor farmanskega grunta sam priti pogledat, da ni nikjer tistih zaslug, ki mu jih je »Slovenski Dom« pripisoval. — Najbolj pa otežuje smrtno uro škocijanskim liberalcem izobraževalno društvo in Orel. Ko se jim je zazdelo kvakanje v »Slovenskem Domu« preslabo, so začeli s kamenjem. Orli so res neusmiljeni, ko ne privoščijo liberalcem nobenega veselja. Kar vsak teden v večjem številu korakajo naprej in se nič ne zmenijo za liberalne krče, v katerih se zvijajo od jeze in pijače in zavisti ozeleneli

preroki, ki ne rabijo več ne cerkve, ne maše in seveda tudi duhovnov ne.

d Pojasnilo. Štev. 4. »Domoljuba« z dne 26. januarja t. l. je iz Dobrepolj med drugim prinesla vest o zadnjem izletu v Struge. Da tudi med rojaki doženem svoje dobro ime, kakor sem ga pred sodiščem, naglašam samo to-le: Zaradi dogodkov na izletu je moja vest čista in popolnoma mirna in moje ime neomadeževano, kakor sem dognal pred sodiščem, moja edina krivda je ta, da sem sploh šel tja in to sem že tisočkrat obžaloval. Toda dolgo sem bil z doma in ne poznam več ljudi tako, kakor bi bilo marsikdaj treba. Če bi bil ljudi tako poznal, kakor jih zdaj poznam, bi ne bile Struge mene nikoli videle. — Dobrepolje, dne 9. februarja 1911. — Anton Pečnik, Zdenska vas.

d Trebelno. Tudi na Trebelnem je še nekaj zavednosti doma. To kaže to, ker se zavedajo tudi svojih narodnih dolžnosti. Dne 6. februarja ob priliki porok Jožefa Starič in Jožefe rojene Florjančič ter Jožefa Dragan in Karoline rojene Kovačič so namreč dobrovoljni svatje nabrali za obmejne Slovence štiri krone. Naj ti svatje najdejo mnogo posnemovalcev ne samo v domači župniji, ampak po vseh slovenskih deželah in potem smemo z večjo gotovostjo upati tudi za obmejne Slovence lepše bodočnosti.

d Trebelno. Tukaj je umrl dne 27. januarja Radeckijev veteran Jernej Zore, star 86 let. Vojskoval se je pod Radeckijem na Laškem. Sveti mu večna luč! — Splošno v župniji Trebelno ljudje čakajo lepo starost. Mrlič, ki so doživeli 80 let in čez, niso ravno redki. Imamo pa tudi par ljudi, katerih niti življenja šteje nad 90 let, pa se še ni utrgala. Kako zdrav je naš kraj, kaže tudi to, da je bilo leta 1910. rojenih 97 oseb in umrlo jih je samo 55.

d Krka. Tukajšnja dekleška Marijina družba priredi 26. t. m. ob 4. uri popoldne prekrasno igro »Dve mater«. Pevski odsek bo tudi pokazal svojo pridnost. Zatorej uljudno vabimo vse, tudi naše sosede.

d Loški potok. Pretekli teden smo imeli na en dan tri mrliče v fari. Med njimi je bila Frančiška Knavs, mati duhovnega svetnika in dekana v Cerknem preč. g. dr. Fr. Knavs. Bogu vdana je po daljši mukopolni bolezn se preselila v lepšo večnost. Naj počiva v miru!

d Volika Loka. Veliko veselje je zavladalo med našimi liberalci po občinski volitvi 12. oktobra preteklega leta. Ko se je potrdil novi občinski zakon, so postali bolj tihi, pa še vedno so upali, da bodo volitve ostale. Up je šel po vodi. C. kr. deželna vlada je z ukazom od 21. januarja t. l., št. 29.089, tedaj z ozirom na vložene ugovore še ne pravoveljavno volitev občinskega zastopa v Veliki Loki uradoma razveljavila in ukazala, da se celo volivno postopanje, včevši tudi volivne predprave v smislu drugega odstavka člena V. novega zakona z dne 17. oktobra

1910. na novo izvrši. Dosedanji pri zadnji pravovojljavi volitvi izvoljeni odborniki in namestniki občinskega odbora ostanejo toliko časa v uradu, dokler ne bodo volitve po novem zakonu končane. — Torej pravi odborniki so zdaj le oni, ki so bili izvoljeni leta 1907.

d Izgubljeni študent iz Polja pri Trzinu zopet prodaja svojo kramo v »Slovenskem Domu«. Spravil se je na društvene igralce, na Marijino družbo in za nameček tudi na našega gospoda župnika. Ni se nam treba zagovarjati proti neresničnim, deloma zvitim trditvam poročevalca, marveč zagovarjati moramo to pot »Domovega« poročevalca samega. Prepričani smo, da je »Domov« poročevalec, po domače »krošnjar« hotel poročati čisto resnico. Ali revež stvari, o kateri piše, ne pozna, kako naj poroča resnico? Igra mu je neznana; ni je bral, ni je videl, ampak vse je urezal po svoji domišljiji, kakor mu je ravno »pasalo«, v zavesti, da »Slovenski Dom« ni preveč izbirčen. — Tista »stara ženica«, o kateri izgubljeni študent piše, da se je pohujševala nad igro, ni nihče drugi kot študent sam. Kaj hočemo, včasih se je podtikala klepetavost in hinavščina starim ženicam, pa svet se je zasukal in ulogo starih ženic igra danes študent s Polja. — G. župnika ne bomo zagovarjali, ker ga ni potreba; stvar je preotročja. — Nazadnje se obregne študentek še ob dekleško Marijino družbo. Pa čemu? Kar je v družbi slabega, to pomete iz družbe g. župnik brez njega. Toda ne delajmo študentu krivice. On se pač potegne za pošteno stvar. Sedaj je pomel pred klerikalnim pragom, prihodnjič, upajmo, pomete pred liberalnim pragom. In tedaj bo tudi povedal — kar je sedaj pozabil — da je tisti, ki je premotil družbarico, naročnik »Slovenskega Doma«, torej njegov pristaš.

d Šmartno pri Litiji. Dne 5. svečana je uprizoril »Ljudski oder« v novi društveni dvorani igro »Stari in mladi«. Igralo se je izvrstno in gledališki odsek je pokazal ta dan svoje zmožnosti za še večje in težavnejše igre. Ljudstva je bilo v veliki dvorani natlačeno polno. Z zadovoljnimi obrazi so se vračali na svoj dom, videč lep napredek svojih domačih kmečkih fantov in deklet. — Na pustno nedeljo popoldan, kakor se sliši, nas bo »Ljudski oder« zopet zabaval z dvodejansko burko »Trije ptički« in enodejanko »Junaki«. Zato pa prijatelji smeja v Šmartno na igro na pustno nedeljo!

d Litija. V nedeljo, 19. t. m. bo občni zbor k. s. izobraževalnega društva v Litiji v župnišču (spodaj v društvenih prostorih). Takrat bode tudi predavanje in po občnem zborovanju shod plačilnice J. S. Z. Delavci in prijatelji delavstva, pridite k predavanju in zborovanju!

d Šmartno pri Litiji. Dne 2. svečana je bil veličasten shod Kmečke zveze za tukajšnji okraj. Predstavil se je kandidat Vehovec in poročal dr. Šusteršič o delovanju deželnega zbora.

Na shodu je bil zastopan ves okraj, navzočih je bilo nad 500 oseb, ki so navdušeno spremljale izvajanja našega strankinega načelnika, ki je to pot prvič posetil naš kraj.

d Iz Ambrusa. Sredi občnih zborov smo. Dne 29. januarja se je vršil četrti redni občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva. Pokazal je, da je društvo v preteklem letu znatno napredovalo. Tajnik je poročal, da je bilo v letu šest odborovih sej, pri katerih je bilo sprejetih 14 članov v društvo. Bilo je več poučnih predavanj in 4 gledališke predstave. Društvo šteje sedaj okrog 70 članov. Blagajnik izkazuje 311 K 97 v. letnih prejemkov in 376 K 97 v. izdatkov. Primanjkljaja je 65 K, ki se pa deloma pokrije z zaostalo članarino. »Čebelica« ima 769 K 43 v. letnega prometa, in sicer: vloženega 572 K 12 v., vzdignjenega 197 K 31 v. Skupne vloge znašajo 856 K 26 v. Knjižničar poroča, da šteje društvena knjižnica 328 vezanih knjig. Dokupilo se jih je v minulem letu 91. Izposodilo se je 312 knjig 28 članom. Odbor je ostal po večini stari. — Dne 5. februarja se je vršil občni zbor gasilnega društva. — Dne 6. in 7. februarja se je mudil tukaj zastopnik deželnega odbora v zadevi popravljanja hlevov in svinjakov. Zvečer 7. februarja je pa imel v društveni dvorani poučno predavanje, kateremu so sledili vsi navzoči z zanimanjem. Omenjeni gospod se ni prav pohvalno izrazil o naših stvareh. Se vidi, da je treba poprave.

d Iz metliške okolice. Dne 22. januarja je imela tukajšnja Kmečka zveza za metliški sodni okraj svoj občni zbor v obširni dvorani hranilnice in posojilnice. Zboru je predsedoval načelnik Kmečke zveze, g. Alojzij Miheličič, ki je razmotrival v poljudnem govoru pomen te kmečke organizacije. G. tajnik Kmečke zveze, Peter Natlačen, kaplan metliški, je dal pojasnilo o letnih računih ter javnih shodih v minulem letu. Takoj nato nas je razveselil s svojim govorom g. deželni glavar in naš rojak pl. Šuklje. V svojem jedrnatem, čez dve uri trajajočem govoru nam je podrobno razložil vse panoge kmetijstva, o delovanju deželnega zbora in odbora, o nameravanem vodu za metliški okraj in končno še o toliko težko pričakovani belokranjski železnici. G. deželni poslanec Matjašič je razložil pomen in obseg novega občinskega volivnega reda ter kako so ga poslanci S. L. S. vključili liberalnemu nasprotovanju sijajno izvedli. Nato se je shod zaključil. Nato je g. deželni glavar sprejemal posamezne osebe, katere so mu odkrivala svoje želje. Moške iz Lokvice so mu potožili o šolstvu in njih bremenih. G. župan občine Draščič s svojim svetovalcem je stavil prošnjo zaradi zgradbe nove ceste pri Draščih, naj bi se z delom takoj ob pričetku začelo po isti legi, koder vinska trta raste, ker se bode s tem ljudstvu velika škoda odvrnila. Dalje tudi glede prošnje, na deželno vlado odpo-

slane radi podpore po dne 20. julija l. l. prizadeti nesrečni toči, ki je strašno upostošila dotično občino. In nazadnje, naj se v jesenskem zasedanju deželnega zbora po poslancu stavljeni predlog o znižanju cen za umetna gnojila, galico in žveplo čim prej izvrši, da bodo za čas porabe dotičniki pravočasno preskrbljeni. Zeleti je, da nam naši poslanci posebno letos, ko smo v takih stiskah, izposlušajo pri deželni in državni vladi kolikor mogoče podpore za tukajšnje revno ljudstvo in se s tem tudi marsikomu prepreči odhod v Ameriko. Izseljevanje je pri nas skoro na dnevnem redu, kar je posebno sedaj lahko razvidno, ko se je izvršilo ljudsko štetje.

Notranjske novice

n Iz Vipave. Živinorejska zadruga v Vipavi je pričela poslovati pred novim letom. S podporo deželnega odbora je dobila krasnega bika simodolske pasme, ki ga ima na reji pri g. Korenu v Dupljah pri Vrhpolju. Letos pa bo vzela v najem za dobo 5 let planino Orlovše na Nanosu. Leto pozneje namerava vzeti v najem tudi planino Ravnik, ki jo ima letos v najemu neki Krašovec. Obe planini bosta vzorno regulirani. Vsa dela bodo stala približno 60.000 K, tako, da plačata dežela in država tri četrtine, interesentje pa samo četrti del. Najpotrebnejše bo urejeno že to pomlad, tako, da bo mogoče pasti okoli 70 glav goveje živine, potem pa stopnjeva je od leta do leta več. Da se planina ne bo dala v najem zasebnikom, je vzrok v tem, ker je živinorejski zadrugi v pokritje režijskih stroškov za pašo obljubljena znatna podpora, kar bo le na korist živinorejcem. Ker bodo samo člani živinorejske zadruge imeli pravico pošiljati živino na pašo, zato se živinorejci iz Vipave in sosednih občin pozivljajo, da pravočasno pristopijo k zadrugi. Regulacija nanoških planin, najetje istih potom živinorejske zadruge in končno mlekarne v Št. Vidu, pomenjajo znaten korak za izboljšanje gospodarskih razmer v vipavski dolini. Vedno bolj se množe glasovi, ki trdijo, da more Vipavcem živinoreja prinašati prav toliko dohodkov, kakor vinoreja. Vsa potrebna pojasnila se dobe v uradni sobi hranilnice in posojilnice v Vipavi.

n Iz Idrije. Pred kratkim je umrl Leopold Tratnik, star 71 let. Bil je 36 let cerkovnik župne cerkve, ko je prejel delal v jami 13 let, torej je prebil pri službi rudnika kar 49 let. Več časa je bil tudi tajnik in blagajnik pogrebne družbe, tedaj skoraj najbolj poznana oseba v našem mestu. Le tri tedne ga je prišla bolezen in ga zdelala. Naj v miru počiva! — Pred tednom se je v realki pričelo s strelnimi vajami. Šesto- in sedmošolci se pridno udeležu-

Jejo, sedaj najprvo v telovadnici z malimi puškami, potem lahko porabijo za šolske strelne prostore na »Zemlji«. Bojimo se pa, da bi zopet nova prostovoljna vaja ne škodila napredku v šolskih predmetih. Že sedaj imamo sankanje, drsanje, plesne vaje in že ti postranski predmeti so preobložili naše šibke realce, da jih je pri sedanjem pol letu padlo okoli 100, torej tretjina, naj tudi gg. profesorji milo ravnaajo. Sedaj pride še novi šport, kaj bo šele konec šolskega leta! Privoščimo mladini zabavo, a ne sme se pozabiti, kaj je poglavitno. Marsikateri oče se bo že sedaj praskal za ušesa, ko bode treba šolnino plačati, kaj še, če bi konec leta bil enak ali še slabši uspeh. Takrat gre pa še eno leto v franže in zopet šolnina iz kupa. Predpusne veselice prirejajo razna društva. Pri naših je vselej poleg petja in godbe igra za pouk in smeh. Nasprotniki imajo le ples, kako žaljivo pošto in srečkanje. To je zelo komodno, ne prizadene truda. No, vsak po svoje. Ženske tudi rade govore o raznih plesnih oblekah po veselici. Obirajo to in ono, ki je za obleko za en plesni večer dala toliko kronc. In ravno liberalno in socialnodemokratsko časopisje toliko vpije, kaka beda vlada v Idriji, zakaj se ne da tu priboljška in tam nagrade. Tu se pa troši tako brezpotrebno! — Okoli 40 delavcev so sprejeli po novem letu pri rudniku v delo. Prosilo jih je nad 200. Kaj hočejo mladi fantje pri nas brez dela in zaslužka? Pač primerno bi bilo, da bi erar priredil obrtne vaje. Marsikateri ni za težko delo v jami, a pri mizarstvu, ključavničarstvu i. dr. bi se pa le izučil in si sam služil kruh. Pri našem gospodarskem društvu so bile glede vina do 1908 vse olajšave in dacarji zelo potrpežljivi. Leta 1909 so pa že tirjali šest ur prej naznaniti, preden se sme izkletiti. Od decembra 1910 pa že tirjajo kar dvanajst ur prej naznanilo, kdaj vino dojde, da se lahko odda odjemalcem. Je li bila ta strogost na mestu letos, ko je tako malo vina in še tako drago? Ne verjamemo, da bi s tem posebno ustregli gostilničarjem.

n Kmetška posojilnica na Vrhniki je nad svojim poroštvo sama obupala. To dokazujejo sklepi, ki so se napravili na letošnjem obnem zboru v preteklem tednu. V predzadnji številki »Domoljuba« smo razkrili poroštvo, ki je imajo vlagatelj v tej posojilnici. Pojasnili smo našemu ljudstvu, da ima ta posojilnica za vlagatelje prav majhno poroštvo. Osem in štirideset tisoč kron znaša ves poroštevni zalog za vlagatelja. Če kakemu večjemu trgovcu, ki imajo od te posojilnice višje zneske izposojene, kupčijska sreča spodrsne, pa ima ta posojilnica na rbtu lahko par sto tisoč izgube. Samo ob sebi se razume, da bi v takem slučaju vlagatelj bil v nevarnosti za svoje vloge. Kajti Lenarčič, Jelovšek in drugi gospodje te kapitalistične družbe bi odšteli za vsak delež še enkrat po 200 kron, pa bi bili prosti. Gotovo je,

da bi ti možakarji rezervni zaklad, ki ga jim je ljudstvo nanosilo, spravili v takem slučaju še ob pravem času na varno. Da se v tem ne motimo, nam potrjuje njih sklep na zadnjem obnem zboru. Eden izmed članov je predlagal tako izpremembo pravil, da bi se poroštvo 20 članov zvišalo, da bi tedaj vlagatelj imeli več varnosti za svoje vloge. Ta predlog so pa vrgli v koš. Predsednik Lenarčič mora že vedeti zakaj, ker ima baje bridke izkušnje v poroštvo pri propadli zadruzi »Agro-Merkurju«, kateri je bil on tudi načelnik. To je slabo znamenje, ker si člani za svojo posojilnico ne upajo prevzeti večje poroštvo. Zato pa se ne branijo mastnega dobička. Povdarjati moramo še enkrat, da odborniki te posojilnice, kakor Lenarčič, Jelovšek in drugi, ne porokujejo za posojilnico s celim svojim premoženjem, kakor gotovo marsikdo misli, ampak za vsak delež, katerih je skupno le 72, dvakrat po 200 kron in drugega nič. V preteklem letu je bilo iz posojilnice od strank dvignjenih in v domače ljudske zavode prenešenih hranilnih vlog okroglo 1 milijon 200.000 kron. Nekatere stranke se tudi pritožujejo, da se jim vloge ne izplačajo takoj, ampak da morajo čakati po cel mesec in še več. Opozarjamo vlagatelje, ki žele svoje prihranke iz ene posojilnice dvigniti in v drugi naložiti, da jih ne dvignejo sami, ker bi s tem nekaj na obrestih izgubili, temveč lahko izroče hranilne knjižice enemu izmed domačih ljudskih denarnih zavodov, kjer se vse potrebno brez kake izgube na obrestih preskrbi.

n Kmečka posojilnica na Vrhniki je na svojem letošnjem obnem zboru s svojo velikodušnostjo zopet vse druge slovenske posojilnice prekosila. Upali smo, da bodo možakarji, ki so v radodarnosti vendar na slovečem glasu bolj globoko segli v mošnjček čistega dobička in privoščili par sto kronic za občekoristne namene. Za sokolsko društvo je odletela raz mize drobtinica 100 K in za neko drugo liberalno malenkost menda tudi 100 K. Vse drugo pa, so rekli, bo za nas, da bomo na starost imeli za priboljšek, za užitek! To glavno predstavo pa je, kakor vsako leto, zaključila prosta zabava, skupna večerja pri Jurci. Razume se, da ta večerja, ki je šla na račun posojilnice, ni bila malenkostna. Pozno v noč se je ta družba razšla s sladkoginjenimi obrazi, želeč si drugo leto zopet na veselo svidenje. In taka posojilnica nosi ime kmetška posojilnica?

n Vrhnika. Zadnji »Domoljub« je dokazal, da ima vrhniška liberalna kmečka posojilnica za varnost samo 48 tisoč kron. Temu nasproti pri naši rajfajznovki jamči 262 članov z vsem svojim imetjem. To pomeni varnost sto in sto tisočev kron, tako da ni mogoče vlagateljem nikdar niti vinarja izgubiti. Vsak pameten človek naklada denar tam, kjer je varno, in kjer se ne dela za lastne žepe, ampak za ljudske koristi. — Naša rajfajznovka je imela

meseca januarja letošnjega leta premeta 152 tisoč kron. Kako ji ljudstvo zupa, se razvidi iz tega, ker je imela v minulem mesecu precej tisoč kron hranilnih vlog več, kakor meseca januarja lanskega leta. Slavnemu občinstvu sporočamo, da sprejema naša posojilnica tudi hranilne knjižice drugih denarnih zavodov in preskrbi vse sama, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Urađuje se ob nedeljah, ponedeljkah in četrtekih dopoldne, vsak zadnji in prvi dan v mesecu ter ob vrhniških semanjih dneh. — Dne 1. februarja sta obiskala našo gospodinjsko šolo dvorni svetnik dr. Heinz z Dunaja in kranjski deželni glavar pl. Šuklje. Izrazila sta se o napredku in šoli zelo laskavo.

n Hranilnica in posojilnica v Vipavi prosi nas, da objavimo sledeče: Ker se širi govorica, da bode naša Hranilnica in posojilnica pri baje čez morje pobeglem Alojzu Brecelju, stavbenem podjetniku iz Zupuz, zgubila večjo svoto izposojenega denarja, izjavljamo, da je ta govorica izmišljena, ker Alojz Brecelj ni član naše posojilnice, torej tudi isti niti vinarja dolžan ni.

n Katol. slov. izobraževalno društvo v Vrbovem priredi v nedeljo, dne 26. februarja t. l., društveno veselico: igri »Domači prepir« in »Kovačev študent« ter srečkanje. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

n Na Dobrovi pri Ljubljani je umrla v 69. letu svoje dobe Antonija Plančarič, mati ondotnega župnika. Naj v miru počiva!

n Št. Peter na Krasu. C. kr. dež. vlada v Ljubljani je dovolila in potrdila za občino Sv. Peter na Krasu dva nova sejma, ki se bode ta vršila dne 15. februarja in 18. aprila vsakega leta. Prej so bili v Št. Petru na Krasu štirje sejmi zdaj jih bode z novim šest sejmov vsako leto. Na vse sejme je dovoljeno prignati vse vrste živine: konje, govedo, prešiče in drobnico, obenem so pa tudi vsi sejmi za kramarje. Vsled kužne bolezni goveje živine je sejm dne 15. februarja samo za konje in kramarje. Posebno se opozarja konjske kupce in prodajalce, da se mnogi udeležijo, ker imamo mnogo lepih konj na izbero.

n Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki priredi v nedeljo dne 19. t. m. predpusno veselico z zelo bogatim in zanimivim sporedom. Vabimo prav vljudno vse prijatelje poštenega razvedrila; pridite v obilnem številu v »Društveni Dom« ob 6. uri zvečer.

n Borovnica. V nedeljo dne 19. februarja priredi tukajšnje Slov. kat. izobraž. društvo v »Društvenem Domu« predpusno prireditev s sledečim obsegom: »Hajdukova oporoka«, deklamacija; »Krščena miška« in »Dve teti«, veseloigri z ženskimi vlogami in šaloigro »Strah z dolgo roko« z moškimi vlogami. Kdor se hoče enkrat zopet pošteno zabavati in nasmejati, naj pride pogledat.

n **Idrija**, 13. februarja 1911. »Katol. politično društvo za idrijski sodni okraj« ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m. ob 1. uri popoldne v hotelu g. Didiča. K zanimivemu programu vabi odbor.

n **V št. Vidu na Vipavskem** je umrl dne 12. februarja v 98. letu starosti najstarejši mož cele Vipave, Jožef Kodrč, oče vlč. g. Janeza Kodrč, župnika v Sv. Križu pri Ajdovščini. Rojen je bil dne 19. marca 1813., pokopan pa ob pol 10. uri dop. dne 14. februarja 1911. Prejšnja leta, ko je bil še dovolj trdnega zdravja, je bil odličen mož pri cerkvi in občini. Poštenjak stare korenine. Zadnja leta je bil večinoma v postelji, popolnoma udan in potrpežljiv, dokler ga ni rešila mučna smrt tega sveta. — Minuli teden smo pa pokopali najstarejšega fanta, Radeckijevga veterana Vida Stegol. Rojen je bil 14. junija 1829. Toda kmalu bi bil na mrtvaškem odru zgorel. Užgale so se papirnate rože. Vse drugo je zgorelo, obleke in las se ogenj ni dotaknil.

n **Vrhopolje pri Vipavi**. Katol. slov. izobraževalno društvo je v preteklem letu precej napredovalo, kar je razvidno iz sledečega: Priredilo je tri igre, s tem si je tudi gmotno precej opomoglo, imelo je 7 predavanj o raznih koristnih in potrebnih stvareh. Dobivamo 18 katoliških političnih in nepolitičnih časopisov, izposodilo se je 1475 knjig, iz česar sledi, da so člani precej pridno čitali. Udeležilo se je slavlja o priliki sedemdesetletnice prečastitega gospoda svetnika župnika Dejaka, velezaslužnega društvenega predsednika. Udeležilo se je tudi dveh romanj, namreč 3. junija na Sveto goro in 27. avgusta na Svete Višarje. — Dekliška zveza se je izpremenila v odsek »Bogomila«, pod katere imenom naj lepo uspeva; v kratkem času začne poslovati društvena »Čebelica«. — Upamo, da se ustanovi odsek Orel, najmočnejši stebel katoliške organizacije. Dal Bog, da se uresniči!

n **Iz Postojne**. V nedeljo dne 19. februarja ob pol 4. uri popoldne bo občni zbor »Kmečke hranilnice in posojilnice«. Vse člane in prijatelje našega zavoda vabimo, da se zborovanja udeležijo.

n **Hotedršica**. Naše Kat. slov. izobraževalno društvo priredi predpustno nedeljo, t. j. 26. t. m. gledališko predstavo »Tri sestre«. Po predstavi bo tudi srečolov. Pridite, ne bo vam žal. — Dne 7. t. m. so ležali v naši župniji kar štirje mrličji na mrtvaškem odru. Redek slučaj.

Dobre knjige

12 Pange lingua — Tantum ergo — Genitori in 10 evharističnih pesmi, zložil Ant. Foerster. Obe zbirki ste ravno kar izšle v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena partituri 12 Pange

lingua 1 K 80 vin., pos. glasovi po 50 vinarjev; 10 evharističnih pesmi partitura in 4 glasovi 3 K 50 vin., pos. glasovi po 40 vin. Cerkvenim pevskim zborom priporočamo omenjene vse-skozi mojstrsko zložene in urejene naprave najtopleje.

Po prestopnih ošpicah

Prisna le s to znanostjo — ribičem — kot garancijam znakom SCOTT-ovega ravnanja.

je glavna stvar, da se moči zopet zelo hitro ponove in s tem odstranijo nevarne komplikacije. Scott-ova emulzija je za ta namen materi najboljši prijatelj. Scott-ova emulzija obstoji v glavnem iz najčistejšega in najboljšega ter najbolj učinkujočega norveškega ribjega olja in je kljub temu skozi in skozi slastnejša, lažje prebavna in bistveno bolj učinkujoča kod navadno ribje olje.

Scott-ova emulzija

je zelo zanesljivo, gotovo in izborna krepljeno sredstvo, ki vam bo gotovo prineslo zanesljiv uspeh.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah. 3114

Slabo

se počutijo otroci kakor tudi odrasli, ako čreva ne opravljajo redno svoja dela. Hitro, gotovo in prijetno pomoč napravi vedno, čudovito, zdravniško priporočeno odvajalno sredstvo »Laxigen«, ki si je pridobilo v kratkem času svetovni poklic. In zakaj? Ker je slastnega, osvežujočega okusa in vendar milega zanesljivega učinka. Izvirne škatljice iz pločevine z 20 tabletami za K 1'30 se dobe v lekarnah, drugače pa od glavne zaloge: **C. Brady, lekarna pri kralju ogrskem, Dunaj I., Fleischmarkt vogal Rothenthurmstrasse, 540**

Za kratek čas

Uganke ali zastavice.

Zviti tat.

Neki gospod je dobil 96 steklenic vina, ki jih je v kleti tako razpostavil, da jih je bilo na vsaki strani 25 in 6 se jih je vrstilo, kakor se vidi iz sledeče podobe:

1	6	11	6	1
6				6
11				11
6				6
1	6	11	6	1

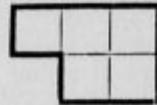
A tisti gospod je imel tatinskega hlapca, ki mu je po trikrat ukradel vsega skup 16 steklenic, in sicer najprvo 8, potem 4 in tretjič zopet 4. Vkljub temu pa je gospod vselej našel v kleti na vsaki strani 25 steklenic in 6 se jih je vrstilo. Kako je to napravil tat?

Zastavice.

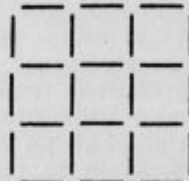
Kam je šel Jakob, ko je bil 12 let star? Drevo ima 12 vej, vsaka veja ima 4 gnezda vsako gnezdo 7 mladičev. Kaj je to? Kdaj je konec človeških dni? Slepec je videl zajca bežati, hromec je za njim tekkel, nagec pa ga je vtaknil v žep — kaj je to? V čem je ženska podobna vagi? Katero edino skrivnost ženska ohrani? Kaj je to? Ušes nima, pa sliši, ust nima, pa žlobudra ter odgovarja v vseh jezikih.

Šale z užigalicami.

I.) Napravi iz 15 užigalic sledeči obrazec, ki napravi 5 predalčkov. Potem odvzami tri užigalice, da ostanejo le tri štirjaki.

II.) Naslednji obrazec ima 9 štirjakov in je sestavljen iz 24 užigalic. Odvzami 8 užigalic tako, da ostalih 16 vžigalic napravi le dva štirjaka.

Rešitev uganke.

Rešitev križne uganke.

1—2 Kreta.
3—4 Brema.
5—6 sreda.
7—8 Zreče.

Rešitev nasprotja.

1. starost; 2. visok; 3. oster; 4. jezljivost; 5. iti; 6. kriv; 7. suho; 8. vrag; 9. orjak; 10. jug; 11. izvoz; 12. majhen.

Svoji k svojim!

Rešitev števnih uganke 1.

Moških je 27, žensk 21.

Rešitev števnih uganke 2.

Prvi 175, drugi 125.

Rešitev grozne številke.

1,048,575.

Mnenje g. dr. A. Drumeffa

Plevna.

G. J. Serravallo,

Trst.

Čast mi je, da sem preizkušal Vaše Serravallovo Kina vino z železom na lastni hčeri, konvalescentni po želodčni bolezni, brez teka in moči. Z uporabo dveh buteljk Vašega preparata je bolnica mnogo okrevala, pridobila je v kratkem vse moči in je popolnoma ozdravela. Zato je za me Serravallovo Kina vino z železom najboljšo obnavljajočo krepilo.

Plevna, 13. novembra 1909.

Dr. A. Drumeff.

Prodaja nove emisije avstrijske kronske rente je začela. Osrednja banka čeških hranilnic, podružnica v Trstu prepušča na temelju izravnega sodelovanja pri emisiji novo 4odstotno avstrijsko kronsko rento pod ugodnimi pogoji. Na kose z 6 in 12mesečno obveznostjo daljše pogoje.

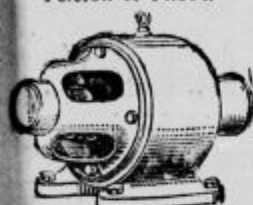
Semenj v Višnjigori. Ponedeljek, 20. svečana bo zopet semenj v Višnjigori, tudi za živino in se bo ista tudi po železnici lahko oddajala. Kupci in prodajalci se uljudno vabijo. — Župan Perko.

Če Vam je kaj na tem, da nimate v ustih slabega duha, poskusite enkrat poprovo meto-Lysoform, najnovejšo zanesljivo ustno razkuževalno sredstvo. Učinkuje gotovo in je neškodljivo. Izvirna steklenica 1 K 60 v vsaki drogeriji in lekarni. Več v oglasu.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 8. februarja: 74, 9, 1, 3, 44.
Linc, 11. februarja: 26, 79, 43, 78, 19.
Trst, 11. februarja: 27, 58, 34, 18, 1.

Brigitenavaska elek-trotehn. tovarna
Dunaj XX, Winterg. 18-21.
Telefon K 14.594.

Dinami in elektromotorji
Priznana soliden izdelek.
Kompletne naprave za luč in moč.
Vzorni stroji v obratu v razstavi za stroje v c. kr.
obrtno pospeševalnem aradu, Dunaj IX. Severin-gasse 9. 3840

60 vagonov krompirja na prodaj.

60 vagonov prima jidilnega in semenskega krompirja najboljšje vrste: Imperator, snežinke magnum bonum in rože. Prodaja takoj ali za mesec marec po vsakokratni dnevni ceni. Cene franko vsaka železn. postaja J08. BERGER, Gradeo, Hof-gasse 4. 423

Bliizu dveh kolodvorov in ne daleč od glavnega mesta se pod ugodnimi pogoji prodaja

hiša z dobro znano gostilno

z vsemi gospodarskimi poslopiji, travniki, njivami in sadnim vrtom. Gostilna se odda s koncesijo. Naslov pove uprava lista. 444

Sprejme se takoj

delavec

na trajno službo, ki bi se razumel nekoliko na zidarsko obrt. — Več po dogovoru. BOGDAN OBLAK, arna cemetnih izde kov Dol. Loga'ec. 482 2

Pekla

pridna, vestna, v kmetijskem delu in v gospodinjstvu popolnoma vešča se sprejme. Prednost imajo tiste, ki so že bile v taki službi. Plača dobra, sicer po dogovoru. Vstop takoj ali pa naznaniti v podobi, kdaj se lahko nastopi. Pismene ponudbe, jim je priložiti dosedanja spričevala je poslati ad „Pridna“ pošto ležeče, Kranj. 286

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rhabarbara kroglice z znamko „Elsa-kroglice“. Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa trg 16 (Hrvatsko)

466

Našo ljubo mater

Franciško Knavs

ki so se dné 10. t. m., večkrat predvideni s sv. zakramenti, v 68. letu svoje starosti, z doma v Loškem potoku na Hribu št. 41, preselili v boljše domovanje, priporočamo vsem sorodnikom, prijateljem ter znanecem v pobožno molitev.

Loški potok, 10. februarja 1911.

Dr. Francišek Knavs, župnik-dekan;
Alojzij Knavs, sinova. — Ivanka Bambič, hči.

Žganjekuharji!
Bosansko belino od češpeli
za prekuhati 25% močno ter fino vnsko žganje „Tro-pinovec“ ima napredaj F. LVEK, Kosta pri Ljubljani. 479 3

Učenca za krojaško obrt sprejme takoj Franc Krištof, Višnjagora. 446

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za nesljivo potovall naj se obrnejo na **Simona Šmetetka** v Gubljani Kolodvorske ulice 26. Znakovrstni Pojasnila dajo se brezplačno.

= TA OGLAS =

je koristen za vsacega izobraženega človeka in tudi Vi morate vedeti ako vam je mar zdravje vašega telesa, da je potreba v vaši hiši zanesljivega razkuževalnega sredstva. Bolezni (vratica, tifus, kolera, kose, ošpice itd.), poškodbe, nalezljive bolezni, opekline se večkrat pojavijo; za razkuževanje ob bolniški postelji za antiseptične obveze ran, oteklin, za poškropljenje za dame in za odvrnitev nalezljivosti, za stalno vporabo pri vsakem načinu razkuževanja in za odpravo slabega duha, je najbolj pripravno **znanstveno** mnogokrat preizkušeno in po celem svetu znano, kot **najboljše** razkuževalno sredstvo sedanosti priznano

LYSOFORM

ker hitro in zanesljivo učinkuje, in ga skoraj vsak lahko rabi brez škode, prijetno aromatiško diši, kože ne draži (kakor druga razkuževalna sredstva) in ker je tudi zelo poceni, je mnogi zdravniki priporočajo in je v vsakem gospodinjstvu vedno v rabi. V izvornih steklenicah (zeleno steklo) z vporabnim navodilom, se dobi za 80 vin. steklenica po 100 gramov v vseh lekarnah in drogerijah monarhijske. Napravite poskus! Pomnite, da odstrani Lysoform hitro in gotovo neprijeten duh in pot!

NOVO! Izborna ustno razkuževalno sredstvo za vsakdanjo nego ust in zob je aromatiška in fino dišeča **poprova meta-Lysoform**

v steklenicah po K 1-60. Ohranjuje zobe, da ustni duplini prijeten okus in odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh iz ust.

Podučljive, od najbolj slovečega zdravnika sestavljene brošure o „Zdravju in razkuževanju“ dobite pri kemiku Hubmann Dunaj XX., Petraschgasse 4, znanstveni referent izdelka Lysoform, takoj zastoj in franko, ako pišete po nje. 457

Gg. zdravnikom vzorec in literatura vsak čas zastoj in franko.

Vsaki dan mnogo pohvalnih pism in vel ko naročil!

3 delni modroci!

iz priporočane trpežne tkanine po ameriškem sistemu izvrstno bino pripravni za vsako posteljno velikost K 16—, 18—, 22—, boljši K 27—, 33—, 40—, Razpošlila pod laststvom tranko in ravnostno po povzetju. Zamenja dovoljena!

H. Schumacher, Taus 246,

2782 (C. & O.) 26

Cena in vzorci tudi od posteljnega bina in izdelanih postelj zastoj.

Volneno b'ago

In kamniti za bazo obliko dolga najzatele iz Jozoslov. razpošlila nice R. STEJMEČNI v Celju. Vzorci zastoj.

Lepotivni morečnik

"Dom in svet"

stane za celo leto K 10— Naroča se v Ljubljani.

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolga oja sivi 1. rejski in la-mi. ki sem ja dobila po 14 mesecni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ohranitev lasišča, pri mojih redko pospešuje rast, brade in se po kratki dobi daje avem in bradi naravni blesk in polnost in jih varuje pred prerogodnim osi-enjem do najvišje starosti.

Lonček stane: 2 K. 4 K. in 10 K. Po pošliti se pošiljask dan po svetu post-nim povzetjem ali denar nap. iz izornice.

Ana Csillag
Dunaj I., Kohlmarkt 11.

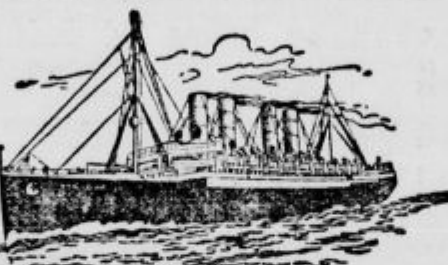
Najbolje in najceneje nadomestilo za plinovo luč, ki ne sme v nobeni hiši manjkati, je

SVEALIN

Svealin je tvarina, ki daje, primešana petroleju, čarobno čisto belo luč, ki daleč prekaša vsako plinovo luč ter ne napravi dima in neprijetnega duha in ohrani svetilke popolnoma čiste. Svetilka je vsaka dobra, samo da je snažna. 433

Svealin ima neprecenljivo vrednost, ker se poraba petroleja zmanjšuje za 30 do 40 odstotkov ter je zelo po cenl. 1 košček velja 4 vinarje, 3 ducati v originalnih škaticah samo K 1-20.

Glavno zastopstvo za Dolenjsko ima:
J. Tandler, Šmihel pošta Kandija
pri Novem mestu (Kranjsko).

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko

Je s cesarskimi brzoparniki
„Kronprinzessin Cäcilie“
„Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“
460 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.
Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur
EDVARD TAVČAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA poslajeno odvajalne kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, o otevsakih škodljivih rimesi, vpo blajo se z ajve jim usp hom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodneje in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo izvor premmogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo otroci.

Skatlica s 1 kroglicami stane 30 vin. ovaj z 8 škatic, torej 12 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 1-4, se pošlje franco 1 ovaj!

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte **Filipa Neustaina na odu aine kronj. cer.** Pristne le, če nosi vsaka skatila in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdečem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neustein, Apoteke“. Nase trgovsko sodnijsko zavarovane embalaže morajo imeti našo tvrdko

Filipa Neustaina lekarna „pri sv. Leopoldu“
— Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloge v Ljubljani: **Rihard Sušnik**, lekarnar, in v več drugih lekarnah

„Jajag“ sesalke za gnojnico

iz kovanega železa. V izgotovljenem stanju pocinjene v ognju. Avtogeno zvarjene. Nikakega rjavenja. Se ne zlomi. Velika stalnost in lažje ter priročneje kot enake sesalke. Največja delazmožnost: dviga v treh minutah 900—1200 litrov

J. A. John, akcij. dr., Dunaj IV.,
230 **Frankenberggasse 4/144.** 12

Smrekove sadike

4 letne, nepresajene, prodaja po 3 K 80 v za 1000 kosov na postajo **Mokronog, Dolenj. Oskrbništvo graščine Hmeljak p. Novomesto.** Prijave prosimo doposlati že sedaj. 473 2

V Ameriko in Kanado

voznika s 2927/07 **Cunard Line**

Bliznji odhod iz domače luke
Trsta: **Ultoria 18./2., Saxonia 4./3., Pannonia 15./3. 1911.**

Iz **Liverpola:** **Lusitania** (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 18./2., 11./3., 8./4., 29./4., 20./5. 1911, **Mauretania 4. 3., 25./3., 22./4., 13./5., 3. 6. 1911.**

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov.** Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 180— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

Imate li

3—10 metrov, med istimi:
Barbant, zelo moderni vzorci za damske obleke in bluze. — **Flanels**, okusni vzorci za srajce, bluze itd. — **Cefir**, elegantni vzorci za bluze, obleke itd. — **Kanafas**, ši ahne barve za posteljne prevleke; **Oksfo d. platno**, pepita blago, modrikasto blago, i. t. d. za samo

Vsi ostanki popolnoma brez napake in zajamčeno pristno barvni. Naročite takoj! Dale 40 metr. finega pletna za životno in posteljno perilo za K 19-50. Rjube brez šiva, zajamčeno platno, nedosežna dobra kakovost, 160 cm široke, 2-20 cm dolge, komad K 2-65. Najmanj se odda 6 kosov. Razpošlila se po povzetju!

Thalmea Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Milčne novosti plesnih in družabnih čevljev

so ravnokar dospele! Okusni plesni čevlji od K 3-20 naprej. Velelegantni čevlji z zapono od K 4-20 naprej.

alvočja izbira čevljev vsake vrste, po najnižjih stališč, v po. platno vtiisnjenih tvorniskih cenah.

Alfred Fränkel, komanditna družba
Prodajalna: **Ljubljana, Stritarjeva ul. 9.**
120 prodajalen po vseh večjih mestih tu- in inozemstva.

Priznana najboljša posteljno perje

ceno: 6 kg sivga skupljenega K 96, 12—, belega puhastega K 18—, 24—, črnega snežno-belega K 30—, 36—, Svetovnoznani Special biser post. znv. 5 kg K 50— vpeljen v 1000 družinah.

Izgotovljena postelja brez konkurence, izbor po blago v razl. merah, bogato napolnjene, bis-zine 60+80 cm K 3 50, 4 50, 5—. Pernice 120+180 cm K 10—, 15—, 18— in 21—. Izdeluje se tudi v vsaki poizkušni meri Reclina razpošiljalnica, najboljši priporočljiva. Razpoš. pod jamstv. franko in carine prosto proti povzet. zamena dovoljena. D. Schürmayer, Taus 246 3742 (Češko). 26 Centki in vzorci zastoni in franko.

ZASTONJ in poštne prosto

pošiljam vsakomur moj veliki bogati ilustr. glavni cenik z nad 600 slikami solidnih, dobrih in cenih glasbil vseh vrst. G. in kr. dr. Založnik Jan Konrad

razpošiljalnica v Mostu štev. 1878 (Češko). Vložne za učenje brez losa po K 4 80, 5 50, 6— 10 K 80, 1—, Citre, harmonike itd., bogata izbira v zalogi.

Uradne ure od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustřední banka českých spořitelů

Podružnica v TRSTU Piazza del Ponterosse 3.

Vloge na knjižice: 4 1/4 %

Premijne vloge: 5 %

Vloga v tekočem računu in vloge fikane najugodnejše. Bančno trgovanje vseh vrst. 135 62-1

Oddetek za vadje in kavcije.

Uradne ure od 8. rano do 7. ure zvečer.

Record

Izborna voda za lase krepi živce, je proti glavobolu in izpadanju las. Nedosežna proti prhljajem, za plešaste neprecenljiva, za jamčeno neškodljiva učinke po kratki uporabi. I steči. K 3 50 zadostuje za več časa. — Naznaniti je, ako je za temne ali svetle lase.

Ella-pomada pospeši rast las in brade, napravi lase mehke in goste.

Mnogogostevljiva priznana pisma. — Odlikovana z zlato kolajno, častnim križcem. — 1 lonček K 2— in 3 50, 3 lončki K 5— in K 8 50. — Naročila samo proti povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Dobi se pri iznajditelji gospej KAMILI MITZKY

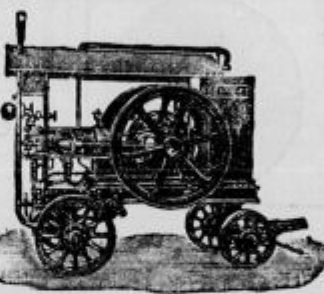
Maribor (Staj.), Goethejeva ulica 2 k.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—3 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev L WARCHALOWSKI Dunaj III., Paulusgasse 1. Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Zaradi preselitve

se prostovoljno proda na Notranjskem blizu železniške postaje

lepo posestvo

obstoječe iz hiše s postranskimi poslopji, hlevi, velikim vrtom, njivami in gozdovi. V hiši se nahaja gostilna, trgovina in pošta. V tem kraju je tudi vodovod. Naslov pove uprava tega lista.

308

2 vajenca

414

sprejme takoj Lovro Šetina, kovaški mojster v Zgornji Šiški št. 65 pri Ljubljani, ob glavni cesti.

MESO! KOKOŠI! MASLO!

Poslila se povsod franko po povzetju, vse po 5 kg po pošti: goveje in telečje meso, sveže, zadnji del K 8—, 3—4 race ali kokoši za juho, mehke, tolste, sveže zaklane, oskubljene K 7—; kravje mlekonaravno maslo K 10 80; kokoši ki sedaj že priložno neso jajci, 1. 1911, zgodnji rod, italijanske pasme, poljubne barve, zajamci se da pride vse živo, franko povsod, po povzetju: 3 kokoši s petelinom K 7—; 6 kokoši s petelinom K 14—; 12 kokoši s petelinom K 24— — B. Margules, Ruznez 741

Zahtevajte zastoni

Prva tovarna ur v Brnu št. 136. (Češko)

JAN KONRAD c. in kr. dvorni za. zatk. Prava švicarska nik ank. rem. ura, sistem Roskopf K 5—, 8 komadi K 14—, Registr. Adler-Roskopf nik ank. rem. ura 7 K. Prava srebrna rem. ura K 8 40. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Samo naravnost

od naše tovarne kupijo zasebniki blago za gospode in dame.

najboljše kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Dobi se vsaka mera. Ostanke po čudovito nizkih cenah.

Zahite ajte vzorcel

Prva bliz. razpošilj. tovar. Moga

„SUDETIA“

Krnov (Jägerndorf) št. 1.

3173 Avstr. — Slezijska.

Svoj izdelek ostro žgane strojne, zidne in zarežane strešne

OPEKE prve vrste J. Knez v Ljubljani.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarežanih strešnikov.

Da je po

4 3/4 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 3/4 % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r., zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelst A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r., podpredsednik.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosforato-kisli Apneno-železni sirup

Ta je že 41 let uveden, zdravniksko preizkušen in priporočen prvi sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo lu reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2:00, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sevnici, Št. Vidu, Trzinu, Trzinu, Vinkovcu in Volškperu.

Varstveno zavarovan. PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolezni. Povsod tam, kuder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2:20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,

Kaiserstrasse 73-75.

Najboljša ura sedanjosti in po najnižji ceni. Srebrna ura od K 7— naprej.

Naročite pri moji domači tvrdki ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani,
samo nasproti Frančiškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastoni.

Tudi najboljši in najcenejši sivinski stroji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu, samo nasproti Frančiškanske cerkve

3149

Harmonij najbolj živo in rahloten med vsemi domačimi glasbami, more takoj vsaki igralni štiriglasno brez znanja z najprej izigranim aparatom. Harmonista (Cena 35 Mark z zveskom vsebuje 320 komadov). Ilustr. cenik o harmonijih zastoni. Aloj. Maier, kralj. dobav., Fulda. 3266.

Umetne zobe

Brez ravnanja zobnih korenin se ustavišče ameriški umetni zobe, posamizno ali celo zobovja, izvešči, redijo in praznike vsak dan od 8 ure jutru do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

16 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Lipso. Friedr. Muster, lastnik preko evropskih meja znane biške trgovske akademije. Prospekt zastoni.

Rosen-ov te n krepi in redi in čaji 2 kartona K 2:30, 12 kartonov K 11 — Pri naprj poslati zneska franko. Pri povzetju ovin več. Lekarnar Filip Rosen, Sitzendorf 8807 bei Wien, N. Österr.

Golšo debel vrat tolsti vrat oteklina na vratu in zlezah odstranja naglo in trajno edino zanesljivo sredstvo

Sv. Jurija balzam proti golši. Dvojn. stek. K 4— Laboratorij Karl Remmel v Landsbutu 273, Bavarsko. 152

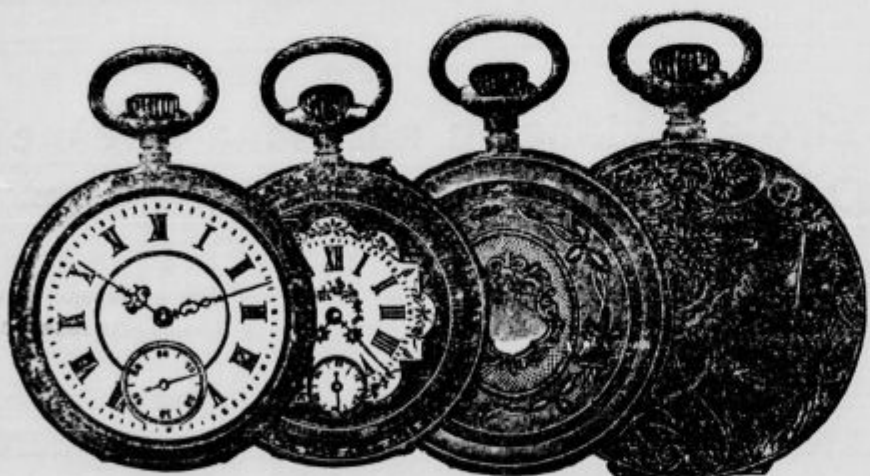
Naročate sobotnega, Slovenca

Čeno posteljino perja
1 kg alvega, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; drugega 4 K; drugega puha 5 K; 1 kg izredno finega, sešnebelega, skubljenega 6 K 40; 1 kg puha 6 K; 7 K; drugega puha 10 K; najfiništi prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-biaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsake 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpoton 2 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 24 cm dolge, 40 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla 170 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošila proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovratno denar nazaj. Cenik zastoni in franko.

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71. Češko.

CENIK ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO.

St. 1.
Nikelasta cil rem. . K 8—
enaka iz pravega srebra . K 7-80
z dvojnatiim pokrovom . K 9-75

St. 2.
Prava srebrna cil-rem. z lepim rožastim kazalnikom, trpežno kol. K 9—
enaka majhna za ženske . K 9-50

St. 3.
Kovnasta posrebr. anker-rem. z dvojnimi pokrovom . K 7-80
iz pravega srebra . K 10-75

St. 4.
Nikelasta cil-rem. tula z dvojnimi pokrovom K 9-50
enaka iz pravega srebra, fino anker-kolesje, z različnimi v zlatu vloženiimi podobami K 18—

St. 5.
Z lepimi opaki ali belimi kamni, zlato na srebro K 2—
14 kar. zlato . . K 6-80

St. 6.
14 kar. zlato, z lepimi opaki-kamni . K 7—

St. 7.
Z lepimi kamni, zlato na srebro K 1-80
14 kar. zlato . . K 4-80

St. 8.
Zlato na srebro K 1-80
manjši K 1-50
14 kar. zlato . . K 3-80

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg, nasproti rotovža, prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna tovarna ur v Svici.

Najboljše znambo se prodaja
žepna ura le pri meni

Večletno jamstvo! Velika zaloga najfinejših slovečih znamk žepnih ur, kakor nikelnaste, jeklene, srebrne in zlato.

Lastna varstvena znamka „IKO“.
Stenske in salonske ure ter budilke v največji izbiri po najnižjih cenah! Zahtevajte cenik! Žepne ure le prve vrste pravega švicarskega izdelka v zalogi.

Največja zaloga zlatih in srebrnih verižic za ženske in moške. Poročni prstani, murčki, zvezdice, broške, uhani, zapestnice po najnižjih cenah. Jedilno orodje iz pravega in kina-srebra in druge krasne predmete; palice s srebrnimi držaji v največji izbiri.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne uide, se v roku 8 dni zamenja ali denar povra.